

УНИВЕРЗИТЕТСКА БОЛНИЦА
КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР

Банја Лука

UNIVERSITY HOSPITAL CLINICAL CENTER BANJA LUKA

info

• novembar 2014 • www.kc-bl.com

i

info centar

u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka

03

03

05

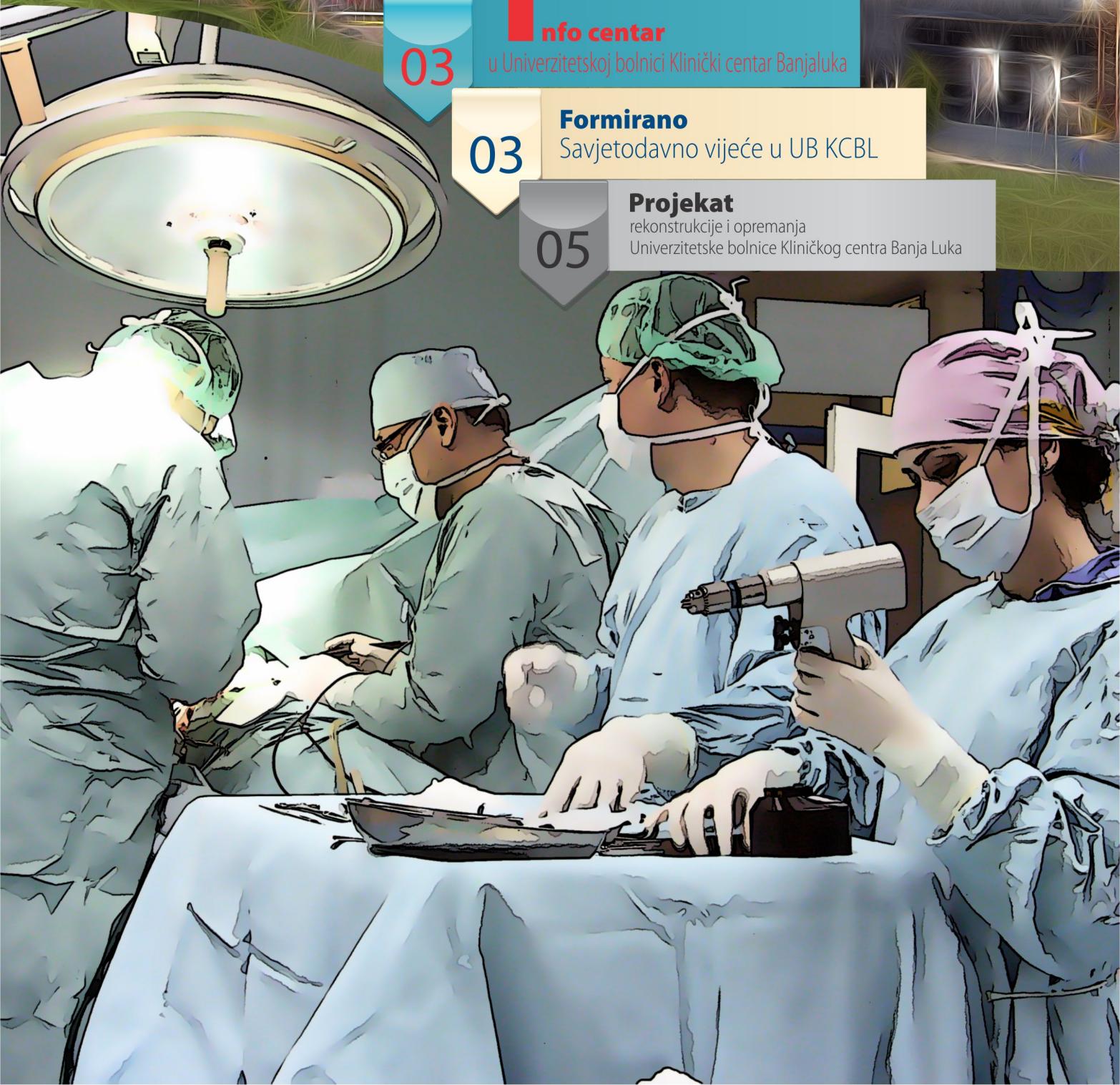
Formirano

Savjetodavno vijeće u UB KCBL

Projekat

rekonstrukcije i opremanja

Univerzitske bolnice Kliničkog centra Banja Luka

Info uredili:

Nada Jokanović
Biljana Simić
Nataša Štrkić

Grafički dizajn

Milan Ivančević
Jovo Krstanović

Kontakt

e-mail: info@kc-bl.com
Telefon: 051/342-803

Info centar

u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka

Univerzitetska bolnica Klinički centar Banjaluka je najveća zdravstvena ustanova u Republici Srpskoj, u kojoj se u prosjeku mjesечно liječi oko 6.000, a ambulantno pregleda oko 45.000 pacijenata. Same brojke govore o tome koliko građana koristi naše usluge, te koliko je važno da osim adekvatnog lječenja dobiju i pravovremenu informaciju o uslugama koje im možemo pružiti. Zbog unaprijedivanja našeg poslovanja i komunikacije sa pacijentima, koji su u fokusu našeg interesovanja, u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka počinje s radom Info centar.

Obavještavamo javnost/građane kao i naše radnike da je u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka od 13. novembra 2014. godine počeо da radi Info centar.

Radom Info centra želimo da obezbjedimo i unaprijedimo komunikaciju sa korisnicima naših usluga kako bi na najjednostavniji način, tj. telefonskim putem dobili sve potrebne informacije.

Broj telefona Info centra: 051/343-000.

Radno vrijeme Info centra je od 07:00 do 15:00 časova radnim danom.

Formirano Savjetodavno vijeće u UB KCBL

Dana 11. novembra 2014. godine formirano je Savjetodavno vijeće Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka. Savjetodavno vijeće čine uvaženi profesori, istaknuti ljekari koji su svoj radni vijek proveli radeći u najvećoj zdravstvenoj ustanovi u Republici Srpskoj i ostavili neizbrisiv trag, ne samo u našoj ustanovi nego u cijeloj Republici Srpskoj i regionu.

Članovi Savjetodavnog vijeća su: prof. dr sc. med. Milan Arbutina, prim. dr Miloš Bajić, prim. dr Aco Hotić, prim. dr Georgina Jotanović, prof. dr sc. med. Nikola Lagarin, prof. dr sc. med. Dušan Pantić, prof. dr sc. med. Milorad Stanišić, prof. dr sc. med. Rade Vilendečić, prof. dr sc. med. Ilija Zubović, prim. dr Željko Rodić i uvaženi akademik, prof. dr sc. med. Dragan Danelišen. Za predsjednika Savjetodavnog vijeća imenovan je prof. dr sc. med. Slobodan Janković.

Svjesni težine trenutka u kojem radimo, složenih ekonomskih odnosa, tehnološkog napretka i naše potrebe da se prilagođavamo i pokušavamo kao najveća zdravstvena ustanova da dostignemo velike rezultate, ovo Vijeće će svojim djelovanjem u našoj ustanovi doprinijeti kreiranju razvojnih politika i strateškom planiranju budućeg funkcionisanja Univerzitetske bolnice Klinički centar.

Cilj je unaprijeđenje rada, vraćanje povjerenja građana i zaposlenih radnika u našu ustanovu kroz najkvalitetnije pružanje usluga našim pacijentima, a čemu će Savjetodavno vijeće doprinijeti svojim prijedlozima i savjetima baziranim na dugogodišnjem radu i iskustvu, te dati veliki doprinos ostvarenju naših ciljeva.

Transplantacija bubrega u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka

Tim za transplantaciju Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka uz nadzor tima Vojno-medicinske akademije Beograd uradio je 16. transplantaciju bubrega, a četvrtu ove godine u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka. Prije više od četiri godine urađena je prva transplantacija bubrega u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka uz pomoć tima iz Vojno-medicinske akademije koji su učestvovali i u edukaciji našeg kadra. Važno je naglasiti da su do sada sve transplantacije prošle uredno. Naš tim za transplantaciju je po prvi put samostalno izveo transplantaciju uz nadzor tima sa VMA.

Transplantacija je urađena u petak, 7. novembra 2014. godine, a transplantirani pacijent je Ž. D (1973.) i donor, otac Ž.G. (1952). Kompletna preoperativna priprema pacijenata urađena je od strane naših ljekara, na Odjeljenju nefrologije Klinike za unutrašnje bolesti. U pripremi transplantacije koristila se tehnika za video konferenciju sa Vojno-medicinskom akademijom u Beogradu. Tim za transplantaciju sa Vojno-medicinske akademije Beograd: prof. dr Novak Milošević, šef transplantacionog tima VMA, doc. dr Aleksandar Tomić, šef vaskularne hirurgije VMA, prim. dr Neven Vavić, šef Centra za transplantaciju VMA i Vesna Kapetanović, instrumentarka. Tim za transplantaciju Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka: doc. dr Milorad Grujičić, šef transplantacionog tima UB KCBL, doc. dr Milan Žigić, šef dijela hirurškog tima za transplantaciju i načelnik Klinike za urologiju, mr dr Novak Vasić, vaskularni hirurg i načelnik Klinike za vaskularnu hirurgiju, doc. dr Branislav Gašić, specijalista nefrolog i načelnik Klinike za unutrašnje bolesti, doc. dr Darko Golić, specijalista anesteziolog i načelnik Klinike za anesteziju i intenzivno liječenje. Uz šefove transplantacionog tima su učestvovali i kolege iz srodnih grana medicine UB KCBL: dr Zoran Roljić, vaskularni hirurg, Snježana Miličević, specijalista urolog, dr Duško Todić, specijalista urolog, dr Predrag Berić, specijalista anesteziolog, dr Milan Pavlović, specijalista anesteziolog, dr Dejan Nikić, specijalista anesteziolog, Rada Španić, Tanja Zvjerac, Dijana Vranješ, Isidora Smoljić, Biljana Bojić, instrumentarke, te Boško Dragić, anestetičar i medicinske sestre iz Odjeljenja nefrologije Klinike za unutrašnje bolesti.

Obilježen Svjetski dan borbe protiv moždanog udara

Dana, 29. oktobra 2014. godine, ljekari, medicinske sestre i tehničari Klinike za neurologiju Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka zajedno sa Udruženjem neurologa Republike Srbije i uz podršku Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srbije, obilježili su Međunarodni dan borbe protiv moždanog udara besplatnim mjerjenjem krvnog pritiska i šećera u krvi za sve zainteresovane građane na Trgu Krajine u Banjaluci. Podizanje svijesti i informisanje građana o značaju redovnih pregleda i mjerjenja krvnog pritiska, šećera i masnoća u krvi, te promjene životnih navika u značajnoj mjeri mogu da umanje rizik od moždanog udara.

Moždani udar je drugi po redu uzroka smrtnosti u svijetu, kao i jedan od uzroka invaliditeta. U Republici Srbiji je zabilježen broj od 4.500 hiljade novooboljelih od moždanog udara. Cilj ove akcije je da se stanovništvu skrene pažnja da dobrom prevencijom, ukazivanjem na faktore rizika i pravovremenim ultrazvučnim pregledom krvnih sudova vrata i glave može u velikom procentu umanjiti mogućnost moždanog udara.

Najpoznatiji faktori rizika na koje se može uticati, a povezani su s načinom života su: pušenje, prekomerna konzumacija alkohola, nezdrava prehrana, stres, fizička neaktivnost i debljina. Neke bolesti koje predstavljaju faktore rizika za nastanak moždanog udara, a na koje se može uticati su: povišen krvni pritisak, srčane bolesti, poremećaji ritma srčanog rada, šećerna bolest, povišene masnoće u krvi, značajno suženje karotidnih arterija (arterije vrata) ili arterija glave mogu u velikom procentu umanjiti mogućnost moždanog udara.

Klinika za neurologiju Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka, Udruženje neurologa Republike Srbije uz podršku Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srbije besplatnim pregledima i edukacijom građana sedmu godinu u nizu obilježava Međunarodni dan borbe protiv moždanog udara.

Projekat rekonstrukcije i opremanja Univerzitetske bolnice Kliničkog centra Banja Luka

Ministar zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske Dragan Bogdanić i direktor kompanije "Vamed" iz Beča Gerhard Rajter potpisali su 30. septembra 2014. godine u Banjaluci ugovor za rekonstrukciju i opremanje centralnog medicinskog bloka površine oko 41.000 kvadratnih metara i izgradnju novog sjevernog krila Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka površine 17.000 kvadratnih metara.

Ugovorom je predviđeno da radovi traju 42 mjeseca plus 30 dana potrebnih za mobilizaciju resursa, a vrijednost iznosi 84 miliona evra plus PDV.

Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske je svojim rješenjem od 24. oktobra 2014. godine imenovala Tim za praćenje realizacije Projekta rekonstrukcije i opremanja Univerzitetske bolnice Kliničkog centra Banja Luka (Implementacioni tim), u sastavu:

1. Dr Nikola Bojić, rukovodilac tima
  2. Marko Stanarević, dipl. ekonomista, član tima
  3. Tea Strika, dipl. inž. građevinarstva, član tima
  4. Zoran Padežanin, dipl. inž. arhitekture, član tima
  5. Dragan Dubravac, dipl. pravnik, član tima
- imenovala koordinatora Projekta u sastavu:
1. Pomoćnik ministra za realizaciju projekata pri Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske
  2. Generalni direktor Univerzitetske bolnice Klinički centar Banja Luka.

Zadatak tima jeste da redovno prati realizaciju i da izvještava o napretku implementacije Projekta (građevinske radove, opremanje medicinskom opremom i opremanje nemedicinskom opremom i namještajem) te da redovno prisustvuje operativnim sastancima kojima će prisustvovati projekt menadžer, nadzorni organ projekta i izvođač radova.

Određen je privremeni nadzorni organ – Zavod za izgradnju Banja Luka (ZIBL) i imenovan predstavnik nadzora gospodin Ratko Glišić, dipl. inž. građevinarstva.

Imenovani su članovi tima kompanije „Vamed“ u sastavu:

1. Oliver Hotz, tehnički PM

2. Wolfgang Weinmar, poslovni PM
3. Dušica Čobić, mlađi poslovni PM
4. Gordana Perko, koordinator za planiranje
5. Asima Kadušić, prevodilac
6. Nenad Zarić, koordinator za gradilište
7. Erich Unger, M/Ekoordinator
8. Zdravko Janković, funkcionalni menadžer za planiranje

Tokom prvog sastanka, održanog 28.10.2014. godine članovi Implementacionog tima su u svojoj uvodnoj riječi istakli važnost i prioritete Projekta i dali punu podršku realizaciji istog.

Na sljedećem sastanku, održanom već sutradan 29.10.2014. godine dogovoren je da će se redovno, jednom sedmično održavati sastanci implementacionog tima, članova tima kompanije „Vamed“ i projekt menadžera.

Dogovoren je da se članovima tima kompanije „Vamed“ omogući pristup objektu i unutrašnjim prostorijama objekta UB Kliničkog centra Banja Luka.

Utvrđen je redoslijed aktivnosti koje treba da se izvrše prije početka građevinskih radova:

I faza Provjera postojećeg tehničkog i funkcionalnog stanja + analize

I faza Prilagođavanje koncepta faziranja s obzirom na rezultate analize

II faza Izrada koncepta faziranja i dinamičkog plana

II faza Pravljenje dinamičkog plana u skladu sa konceptom faziranja

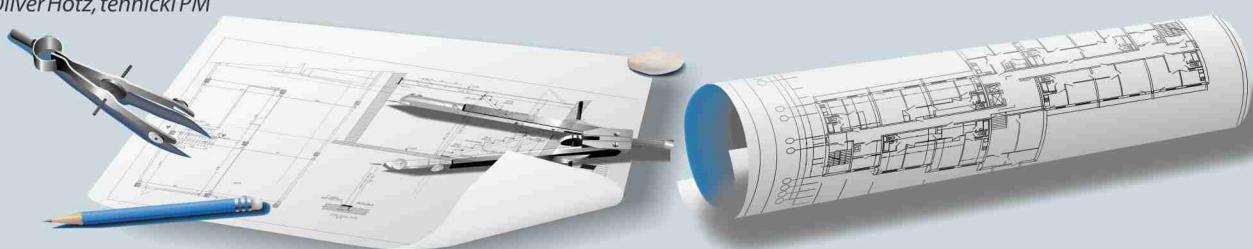
III faza Koncept planiranja za dobijanje potrebnih dozvola

III faza Pribavljanje neophodnih dozvola na osnovu informacija iz prethodne faze

IV faza Prijava i formiranje gradilišta u skladu sa realnom situacijom (tehničkom i funkcionalnom)

Vfaza Početak radova

Već je počelo izvršavanje gore pomenutih aktivnosti, koje se odvijaju u skladu sa planiranim.

Predstavnici K-eksim banke iz Južne Koreje posjetili našu ustanovu

Ministar zdravlja i socijalne zaštite Republike Srske Dragan Bogdanić, sa svojim saradnicima, sastao se 28. oktobra sa potpredsjednikom K-eksim banke nadležnim za EDCF kredite iz Južne Koreje Jim Seong Hjeongom (Yim Seong Hyeong) i direktorom K-eksim banke Li Te Jongom (Lee Tae Yong) sa kojima je razgovarano o dosadašnjoj saradnji u realizaciji projekata koji se finansiraju iz koreanskih kredita, Faza 1, 2, 3.

Zajedno sa predstvincima Ministarstva i UB Kliničkog centra Banja Luka, predstavnici K-eksim banke su obišli sale za kateterizaciju srca, Zavod za kliničku radiologiju i novoizgrađeni objekat Južnog krila gdje su se upoznali sa rezultatima dosadašnje saradnje.

Delegaciju K-eksim banke primili su i predsjednik Republike Srske Milorad Dodik i predsjednica Vlade Republike Srske Željka Cvijanović gdje je razgovarano o mogućnostima daljeg finansiranja projekata u zdravstvenom sistemu Republike Srske, a prije svega projekata izgradnje novih bolnica u Republici Srpskoj.

Predstavnici K-eksim banke su posjetili Republiku Srpsku kao odgovor na inicijativu Vlade Republike Srske iz aprila ove godine za dobijanje novih kreditnih aranžmana namjenjenih za zdravstveni sektor.

Nakon posjete, delegacija Koreje je izrazila zadovoljstvo provedenim aktivnostima i nagovestila mogućnost nastavka saradnje kroz realizaciju projekta Faza 4.

Obilježavanje Svjetskog dana borbe protiv dijabetesa u Klinici za dječije bolesti

Dijabetes je zdravstveni problem rasprostranjen u čitavom svijetu koji ima razarajuće humane, socijalne i ekonomiske posljedice. Dana, 14. novembra 2014. godine se obilježava Svjetski dan borbe protiv dijabetesa u Klinici za dječije bolesti.

U susret tom danu Odjeljenje dječije endokrinologije Klinike za dječije bolesti organizovalo je u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka druženje sa osamdeset mališana koja su oboljela od dijabetesa, 14. novembra 2014. godine u Amfiteatru zgrade Maternite u periodu od 17:00 do 19:00 časova.

Tom prilikom održalo se predavanje u vezi sa primjenom inzulinskih pumpi kod djece oboljele od dijabetesa. Predavanja su održali endokrinolozi Klinike za dječije bolesti: prim. dr sc. med. Gordana Bukara, dr Vesna Miljković, subspecijalista pedijatar endokrinolog. Nakon predavanja planirano je da se upriliči druženje i zakuska za djecu i njihove roditelje. Početak dijabetesa u djetinjstvu je veliki emocionalni i psihosocijalni stres za oboljelo dijete i njegovu porodicu. Na ovaj način naši najmlađi pacijenti i njihovi roditelji su mogli da čuju sve što je potrebno o prevenciji, prvim znacima bolesti kao i o liječenju.

Znaci početnog dijabetesa su: učestalo mokrenje, povećana žeđ, pojačan apetit, gubitak na težini, umor, letargija, slabost. Uznapredovali znaci su bolovi u trbuhi, dehidracija, ubrzano disanje, koma. Dijabetes melitus je skup metaboličkih bolesti čija je glavna karakteristika hronična hiperglikemija nastala zbog poremećaja sekrecije insulina, njegovog dejstvaili zbog ova poremećaja.

Instaliran savremeni istraživački mikroskop u Zavodu za patologiju

Dana, 14. i 15. oktobra u Zavodu za patologiju instaliran je savremeni istraživački mikroskop firme NIKON – UPRIGHT ECLIPSE Ni. Instalaciju operativnog sistema i obuku potencijalnih korisnika mikroskopa obavio je gospodin Dušan Kadlec predstavnik firme Nikon. Investicija je vrijedna oko 130.000,00 KM, a realizovana uz pomoć Medicinskog fakulteta u Banjoj Luci.

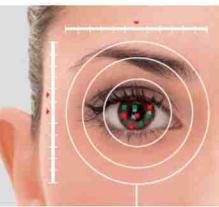
Nabavka je pokrenuta sa ciljem da se unaprijedi diagnostika patoloških stanja u ćelijama i tkivima na osnovu promjena u strukturi nukleinskih kiselina (DNK i RNK): mutacije i delecije u strukturi gena, amplifikacije gena, translokacije i inverzije gena na hromosomima.

Primjena ovog sofisticiranog uređaja u našoj ustanovi će osigurati:

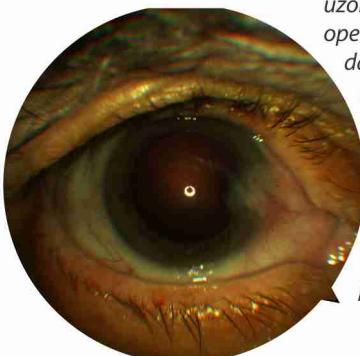
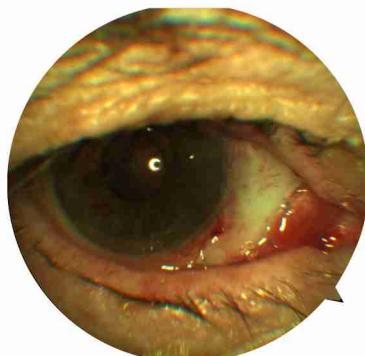
- podizanje kvaliteta usluga u patohistološkoj, hematološkoj i citogenetskoj dijagnostici,
- adekvatnost primjene ciljne terapije za onkološke pacijente sa HER2 pozitivnim karcinomima dojke i ALK pozitivnim adenokarcinomima pluća, za koje se FISH tehnike smatraju zlatnim standardom u otkrivanju navedenih mutacija,
- unapređenje dijagnostikovanja i prikazivanju rezultata hromozomskih aberacija kako kod ploda tako i kod ostalih pacijenata kojima se vrše citogenetičke analize
- podizanje renomea i prestiža Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka u pogledu primjene najsvremenijih metoda dijagnostike,
- finansijske uštede u rešavanju dijagnostičkih dilema bez potrebe za slanjem pacijenata u druge zdravstvene ustanove,
- mogućnost pružanja dijagnostike zdravstvenim ustanovama iz okruženja koji ne posjeduju ovu medicinsku opremu
- mogućnost edukacije biologa i histologa sa Medicinskog fakulteta u Banjaluci i Prirodnootomatičkog fakulteta u svrhu načno-istraživačkog rada.

Transplantacija amnionskih membrana u Klinici za očne bolesti

Ljekari Klinike za očne bolesti su po prvi put, u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka, uradili novu operativnu terapijsku proceduru - transplantaciju svježe amnionske membrane za oboljenja prednjeg segmenta oka.

Načelnica Klinike za očne bolesti doc. dr Milka Mavija navodi da su do sada ovom metodom operisana četiri pacijenta, koja se uspješno oporavljaju bez postoperativnih komplikacija. Uvođenjem operativno transplantacione procedure značajno se doprinijelo poboljšanju kvaliteta liječenja dugotrajnih i teških oboljenja prednjeg segmenta oka kao i smanjenju troškova liječenja. Naši pacijenti za zdravstvenu uslugu transplantacije amnionskih membrema više nemaju potrebu da budu upućivani u Klinički centar Srbije.

Nova operativno terapijska procedura se može primjeniti za brojna kornealna oboljenja, kao što su teške bulozne keratopatijs nastale kao posljedica distrofije rožnjače, postoperativnih stanja, teških hemijskih povreda oka, kornealne ulceracije kao druga infektivna i neinfektivna zapaljenja rožnjače. Takođe se primjenjuje i kod sklere sa posljedičnim istanjenjem zida bulbusa i prijetecom spontanom perforacijom oka, perzistirajuće erozije rožnjače, deficijencije limbalnih stem ćelija, kod raznih oboljenja i ožiljnih promjena konjunktive, hirurgije konjunktive kod trabekulektomije, pterigijuma, kao i kod sindroma Stevens Johnson.

Zahvaljujući dobroj saradnji sa Klinikom za ginekologiju i akušerstvo omogućeno je da se amnionske membrane uzimaju od davaoca (porodilja) kome je indikovan porođaj carskim rezom. Nakon toga uzeti uzorak se serološki i bakteriološki ispitati kako bi se tkivo moglo koristiti za operativno terapijsku proceduru. Pri ovom terapijskom postupku od davaoca (porodilja) se uzima tkivo koje se prilikom poroda fiziološki odbacuje kao nepotrebno (posteljica). Doc. dr Vesna Ljubojević, specijalista oftalmolog, je direktno angažovana na uzimanju uzorka i transplantaciji amnionske membrane na oštećeno tkivo beonjače i rožnjače. Primjena ove terapijske procedure podrazumijeva dobijanje pisanih pristanka davaoca tkiva kao i odgovarajuća medicinska ispitivanja i procedure, za šta je obezbijeđena saglasnost Etičkog komiteta UBKC i odobrenje Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite.

Ljekari Klinike za plastično - rekonstruktivnu hirurgiju spasili šaku pacijentu!

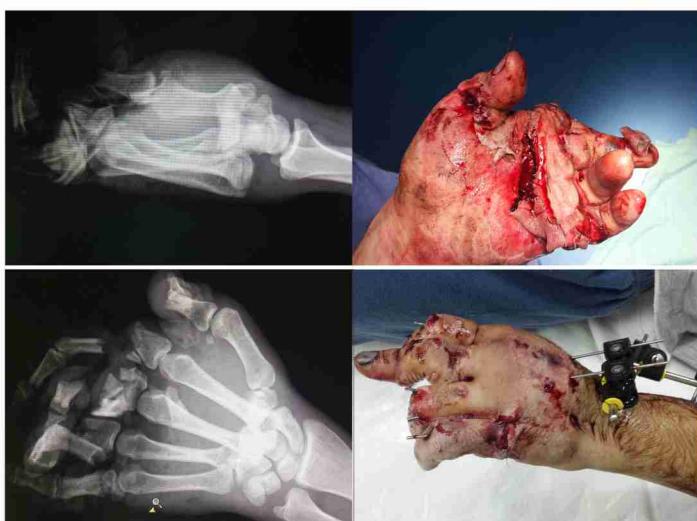

Ljekari Klinike za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju su uspješno uradili složeni operativni zahvat na lijevoj šaci pacijenta. Naime, pacijent Đ.S.(24) je upućen iz Opšte bolnice "Sveti Vračevi" Bijeljina od strane ortopeda zbog operativnog tretmana povrede lijeve šake zadobijene beračem kukuruza. Riječ je o komplikovanoj povredi lijeve šake pri čemu je došlo do multilih preloma kao i iščašenja svih kostiju ručja šake kao i svih prstiju šake. U značajnoj mjeri je bila kompromitovana vaskularizacija šake, te oštećenje mekog tkiva. Zbog prirode povrede postojala je i indikacija za amputaciju šake.

Pacijent je operisan po prijemu, u kasnim večernjim satima. Sve strukture šake su primarno rekonstruisane, a postoperativni tok je prošao bez komplikacija. Pacijent jedobrog opštег stanja i sa vitalnom šakom otpušten na kućno lijeчењe.

Složeni operativni zahvat uradili su: mr sc. dr Nataša Zelinčević, specijalista za plastično rekonstruktivnu hirurgiju, dr Srđan Veselinović, specijalizant plastično rekonstruktivne hirurgije, dr Boris Pančić, specijalizant ortopedije, dr Milan Pavković anestezilog, Aleksandar Ilinčić, anestetičar i Staša Fiković, instrumentarka.

Stručni sastanak

Karcinom prostate smjernice u liječenju

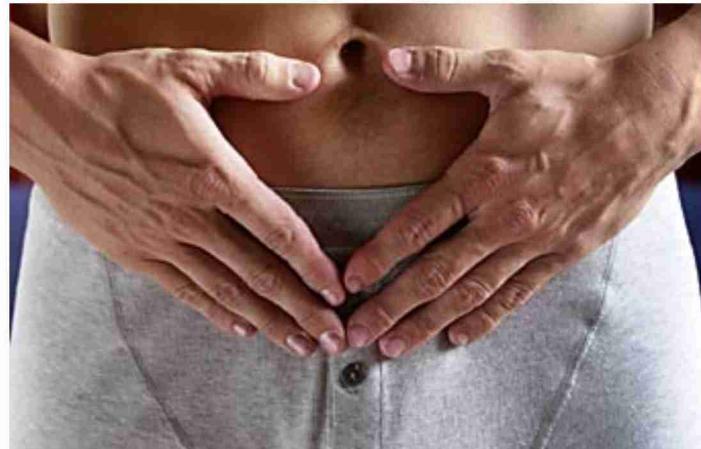
Klinika za onkologiju i Klinika za urologiju, uz podršku Astellas-a održali su stručni sastanak na temu dijagnostike i liječenja karcinoma prostate, 06.11.2014. godine. Osim onkologa i urologa učešće u radu sastanka uzeli su i radioterapeuti, farmaceuti, patolozi. Razlog okupljanja i izlaganja tema je pravljenje smjernica za dijagnostiku i liječenje ove, po učestalosti kod nas na trećem mjestu, maligne bolesti.

Karcinom prostate je već dugo poznat kao bolest koja zburjuje kako onog ko je ima, a možda još i više onog (osobu) koja pokušava da je liječi. Izvjesno je da to nije samo bolest savremenog doba, a istina je, da će starenjem populacije, što već duže vrijeme opažamo, postajati sve učestalija.

Uprkos jasnim statističkim podacima moramo biti obazrivi prilikom procjena, koliko često se karcinom prostate javlja kod nas. Prema podacima Instituta za javno zdravstvo RS, koji vodi Registar za rak od 2002. kada je registrovano 142 novooboljela muškarca, broj oboljelih je u stalnom porastu i za 2011. godinu iznosi 247 novih slučajeva.

Ovo je najučestalija solidna neoplazma u Europi, stopa incidencije 214 slučajeva na 1.000 muškaraca, broj oboljelih nadmašuje rak debelog crijeva i rak pluća. Da li je te bolesti zaista toliko više ili je samo češće i prije otkrivamo?

Ključnu prekretnicu u ranom otkrivanju karcinoma prostate je prouzrokovalo određivanje prostatna specifičnog antiga. Pretraga je jednostavna, u pogledu pouzdanosti osjetljiva, ali nije dovoljno

specifična. Možda baš zbog toga još uvijek ne važi za dijagnostičku (diferencijalnu) metoda, jer su podaci o opravdanosti određivanja kod muškaraca, starijih od 50 godina, dosta oprečni.

Istina je, da statistički podaci u Tirolskoj pokrajini (Austrija), gdje ovu metodu već niz godina koriste upravo za dijagnostiku, jasno pokazuju, da smrtnost zbog karcinoma prostate stalno opada. Druga činjenica je, da se prilikom postavljanja dijagnoze značajno smanjio udio karcinoma u uznapredovalom stadijumu.

Predavači, na stručnom sastanku, i teme su bili:

1. Smjernice u liječenju CaP-Prim. mr. sc. dr Saša Jungić
2. Dijagnostika i klasifikacija CaP-Prof. dr Snježana Miličević
3. Hirurški tretman Caprostate -Doc. dr Milan Žigić
4. RT karcinoma prostate -Dr. med. sc. Goran Marošević
5. Hormonski ovisan CaP-Dr Radmila Rašeta

Održano predavanje o krvno i polno prenosivim bolestima

Dana, 30. oktobra 2014. godine u sali za sastanke Klinike za unutrašnje bolesti, u susret obilježavanju Svjetskog dana svjesnosti o HIV-u, održano je predavanje o krvno i polno prenosivim bolestima sa posebnim naglaskom na HIV infekciju. Predavanje se realizovalo u saradnji Klinike za infektivne bolesti i Službe intenzivne medicine u cilju boljeg upoznavanja osoblja ove službe sa značajem HIV infekcije i smanjenjem stigme i diskriminacije ljudi koji žive sa HIV-om, a koja je i dalje izražena u opštoj populaciji kao i kod medicinskog osoblja. Savjetovalište Klinike za infektivne bolesti nastavlja rad na promociji prevencije i ranog otkrivanja polno/krvno prenosivih bolesti dobrovoljnim, anonimnim, povjerljivim savjetovanjem i testiranjem.

Novina u radu Savjetovališta za dijagnostiku i liječenje virusnih hepatitis B i C i za dijagnostiku i liječenje HIV infekcije/AIDS-a

Klinika za infektivne bolesti pruža ambulantne i bolničke usluge pacijentima iz oblasti infektologije. Zahvaljujući i radu Imunološke laboratorije, Klinika za infektivne bolesti je referentni centar u Republici Srpskoj za dijagnostiku i liječenje virusnih hepatitis B i C i za dijagnostiku i liječenje HIV infekcije/AIDS-a.

Upoznajmo Klinike za infektivne bolesti od 1. juna 2007. godine radi Savjetovalište za hepatitis B i C, te HIV infekciju u kojem se provodi dobrovoljno, anonimno i besplatno testiranje na HIV, savjetovanje prije i poslije testiranja, brzi testovi na pločicama (HIV, HCV, HBV), psihosocijalna podrška osobama koje žive sa hroničnim hepatitisom B i/ili C, te osobama koje žive sa HIV/AIDS-om, kao i osobama iz njihovog okruženja (ukućani, partneri, prijatelji..), preekspoziciona profilaksa hepatitis B kod zdravstvenih radnika i postekspoziciona profilaksa hepatitis B i HIV infekcije kod zdravstvenih radnika nakon incidenta.

Novina u radu Savjetovališta jeste uvođenje druge smjene svakog četvrtka tokom mjeseca novembra i decembra, u periodu od 18:00 do 20:00 časova. Redovno radno vrijeme Savjetovališta je od 08:00 do 15:00 časova svakim radnim danom. Sa koordinatorima Savjetovališta možete porazgovarati putem telefona na broj 051/342-482.

Održana jednodnevna radionica u Klinici za psihijatriju

Dana, 7. novembra 2014. godine, Kliniku za psihijatriju su posjetili predstavnici Centra za zaštitu mentalnog zdravlja iz Trsta, Italija. Tom prilikom u Klinici je održana jednodnevna radionica na temu: "Jačanje sestrinstva u oblasti mentalnog zdravlja", a sa svrhom poboljšanja politike i prakse mentalnog zdravlja kroz promociju, te saradnju i umrežavanje između Republike Srbije i Italije.

Predavanja su održana na slijedeće teme:

- "Bilo jedanput"- prikaz filma - predavač Roberto S.
- "Navigare a vista"/"Jedan dan u Centru za mentalno zdravlje"- predavač Roberto S.
- "Društveni značaj mentalnog zdravlja sa osvrtom na razvoj i organizaciju sistema službi za zaštitu mentalnog zdravlja"- predavač - Sanja Gidumović, Glavna sestra Centra za mentalno zdravlje Banja Luka.
- "Psihijatrija nekad i sad"- predavač Aleksandra Dejanović, glavna sestra Klinike za psihijatriju.

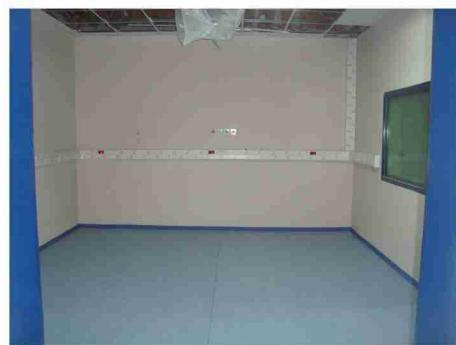
Posjeta predstavnika Centra za mentalno zdravlje - Trst trebala je biti realizovana 20. maja 2014. godine, ali je zbog vanrednog stanja u našoj zemlji odgođena i realizovana u novembru mjesecu. Prošle godine, u periodu od 6. do 8. novembra 2013. godine dvoje zaposlenih, Biljana Spasojević, nadzorna sestra Odjeljenja za psihotične poremećaje i Nebojša Babić, medicinski tehničar Odjeljenja za urgentnu psihijatriju su posjetili Centar za mentalno zdravlje Trst.

Izuzetna čast i zadovoljstvo je bilo ugostiti kolege iz Centra za mentalno zdravlje, te učvrstiti buduću saradnju između ove dvije institucije.

Novi digitalni mamograf u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka

Univerzitetska bolnica Klinički centar Banja Luka dobiće vrijednu kapitalnu medicinsku opremu u sklopu III faze Projekta modernizacije bolnica u BiH, Jug-II faza koja između ostalog uključuje i najnoviji digitalni mamograf GE Senograph Essential, vrijednosti od oko 400.000 USD.

Planirano je da se pomenuti mamograf instalira u prostoriji u kojoj je ranije bio smješten stari KT skener SIEMENS Somatom AR Star (Zavod za kliničku radiologiju – objekat Maternitea).

Budući da rekonstrukcija pomenutog prostora nije predviđena u sklopu III faze Projekta modernizacije bolnica u BiH, bilo je neophodno izvršiti adaptaciju prostorija u skladu sa nacrtom dostavljenim od strane inženjera kompanije General Electric.

Naša Tehnička služba ja zajedno sa osobljem Zavoda za kliničku radiologiju u skladu sa standardima i zahtjevima proizvođača opreme sačinila detaljan plan rekonstrukcije koji je uključio sve građevinske radove (vrate, zidovi, pod, stropna konstrukcija...), kao i radove na elektro, mašinskim i vodovodnim instalacijama.

Tehnička služba je u kratkom vremenskom periodu završila sve radove (zvaničan završetak radova planiran je do kraja radne sedmice 10.-14. Novembra 2014. godine) i pripremila prostoriju za instaliranje novog digitalnog mamografa.

Digitalni mamograf treba da se isporuči u okviru prve pošiljke medicinske opreme iz III faze Projekta modernizacije bolnica u BiH.

Uloga nutricioniste u Službi za pripremu i distribuciju hrane

Značaj pravilne ishrane za pacijenta

"Ma ka bilo otac neke bolesti, nepravilna ishrana joj je majka"

Nauka o ishrani ili dijetetika potiče od grčke riječi diaitetike tekhne i označava način provođenja dijete, a riječ dijeta označava specifičan način ishrane, režimsku ishranu.

Dijetoterapija je složenica i označava dijetalno liječenje.

Dijetoterapija i dijetetika su riječi vrlo bliskog značenja. Obje stavljuju težište na liječenje ili način življena konzumiranjem posebnih, određenih jela, propisane hrane, odnosno, izbjegavanje vrsta namirnica koje bi mogle pogoršati već postojeću bolest. Hrana je bila i ostala suština života. Učestvuje u njegovom stvaranju i nastajanju, razvoju i održavanju života i u njegovom nestajanju. Poistovjećuje se sa životom jer bez nje nema života, a bez života nema potrebe za hranom. Dijetalnom ishranom su se od davnina bavili medicinski naučnici, ali i hemičari. Napretku nauke o ishrani mnogo su doprinijeli i ostali stručnjaci, farmaceuti itd.

Od Hipokrata pa do danas, dijetetika je preživjela mnoge promjene, neslučeni napredak, pogotovo uvođenjem enteralne ishrane putem sonde i parenteralne ishrane. Ishrana bolesnika u stacionarnim zdravstvenim ustanovama predstavlja specifičan, najautentičniji oblik društvene ishrane, nerazdvojni je dio terapijsko-rehabilitacionog režima i iz tih razloga mora biti uskladjena sa potrebama liječenja. Svaka bolest ima svoje specifičnosti koje se pored ostalog reperkuju i na dijetetski režim. Dijetoterapija, čiji je osnovni cilj da pored medikamenata, često i sama doprinese izlječenju, odnosno otklanjanju bolesti, zauzima veoma važno mjesto u tom procesu. Stoga je neophodno da ljekari svakom bolesniku propisuju dijetu precizno prilagođenu dijagnozi, odnosno osnovnim principima savremene dijetetike i dijetoterapije. Nije nimalo jednostavno sprovesti pojedinačne zahtjeve do kraja i da svi pacijenti dobiju odgovarajuću dijetu.

Znanje o pravilnoj ishrani je veliko, iako često zanemarivano dobro u životu ljudi, a neznanje može biti velika opasnost za pacijenta. Pravilnom ishranom unosimo različite materije potrebne organizmu. Od tih materija, kao i od njihove količine zavisi harmoničan rad organizma. Najvažniji od njih su ugljeni hidrati, proteini, masti, vitamini i minerali. Kod bolesnika, taj proces može biti narušen, a time organizam postaje još osjetljiviji. Zbog toga je pravilan odabir namirnica, vrste i količine, te način pripreme hrane važan kako za zdrave tako i za bolesne osobe. Broj bolesti koje se povezuju sa nekvalitetnom i nepravilnom ishranom raste iz dana u dan. Tu spada gojaznosti, dijabetes, kardiovaskularne bolesti, hipertenzija, alergijske bolesti i sl. Pored nepravilne ishrane na pojavu i razvoj bolesti utječe i prekomjerna i nekontrolisana hemizacija koja je prisutna u procesu gajenja i prerade namirnica. Nepravilna ishrana predstavlja jedan od egzogenih (spoljašnjih) etioloških činioca za pojavu neke određene bolesti. Smatra se da normalna, najpovoljnija ishrana treba da sadrži 15% proteina, 35% masti, 55-60% ugljenih hidrata. Neunošenje pojedinih hranljivih materija za kraće vrijeme ne izaziva ozbiljne poremećaje u organizmu jer organizam koristi ranije stvorene rezerve. Ako organizam u toku dužeg perioda ne dobija dovoljne količine pojedinih ili svih hranljivih materija nastaju u njemu razne promjene. Te promjene su u početku funkcionalne, a kasnije organski poremećaji ćelija, tkiva pa čak i organa. Nasuprot tome, unošenje većih količina nekih hranljivih materija, nego što je potrebno organizmu dovodi do njihovog nagomilavanja. Svi poremećaji koji nastaju uslijed

neodgovarajuće ishrane bilo da je nedovoljna ili preobilna zovu se zajedničkim imenom, bolesti nepravilne ishrane. Ispoljava se u dva oblika: a) latentni oblik b) manifestni oblik.

Latentni oblik nepravilne ishrane se ne ispoljava jasnim simptomima i znacima, otkriju se ili slučajno ili sa biohemijskim ispitivanjem nekad jasnim simptomima.

Manifestni oblik se karakteriše jasnim znacima, simptomima, koje omogućava tačnu dijagnostiku. Bolesti nepravilne ishrane prema uzroku nastajanja mogu se grupisati u više gupa. Jednu grupu čine bolesti, koje nastaju uslijed nedovoljnog ili suvišnog unošenja energetskih hranljivih materija (ugljeni hidrati, masti, proteini). Nedovoljno unošenje energetskih hranljivih namirnica izazivaju podhranjenost (mršavost) a obrnuto suvišno unošenje nekih energetskih hranljivih materija ispoljava se povećanjem tjelesne težine i pojmom gojaznosti. Drugoj grupi bolesti nepravilne ishrane pripadaju: hipovitaminoze, avitaminoze ili hipervitaminoze. Hipervitaminoze se javljaju kao posljedica suvišnog unošenja liposolubilnih vitamina, jer je njihovo izlučivanje iz organizma otežano. Suvišno unošenje hidrosolubilnih vitaminina se ispoljava hipervitaminozom, oni se vrlo lako izlučuju iz organizma u spoljnu sredinu. Posljednja grupa bolesti nepravilne ishrane su nedovoljno ili suvišno unošenja mineralnih materija. To su najčešće hiposideremske anemije usled nedovoljnog unošenja gvožđa ili hipotireoza zbog nedovoljnog unošenja joda ili zubni karies zbog manjka fluora idr.

Savjeti za pravilnu ishranu:

1. Dnevni raspored obroka: triglavna obroka i dvije užine.
2. Piti dosta tečnosti-vode, 300 ml dnevno po kg/TT. Ako imate 70 kg, potrebno je organizmu 2,1 l vode dnevno ako nema drugih ograničenja-npr. hipertenzija, KVB.
3. Postoji 7 grupa namirnica. Uzimati svakodnevno iz svih grupa po malo. Hljeb i žitarice, mlijeko i mliječni proizvodi, meso riba jaja, masti i ulja, povrće, voće, šećer i šećerni koncentrati. Napici i začini su osma grupa – dodatak.
4. Hljeb - najbolje polubijeli, raženi. Izbjegavati vruća dizana tjesteta.
5. Jaja konzumirati dva puta nedeljno, najbolje meko kuvana ili poširana jaja. Poširana jaja su najbolji način pripreme. Tako se najbolje sačuvaju hranljiva svojstva.
6. Povrće koristiti sezonsko. Kuvano kao obrok, a svježe za salatu.
7. Izbjegavati pržena i pohovana jela, sve kuvati ili dinstati sa malo ulja ili u sopstvenom soku.
8. Voće konzumirati sezonsko svježe ili u obliku komposta.
9. Mlijeko i mliječne proizvode koristiti sa malim procentom mliječne masti. Izbjegavati punomasna mlijeka, kajmak, kefir. Konzumirati svježu surtuku. Voće jogurte sami praviti.

1. Kolače, kekse i ostale slatkiše izbjegavati ili koristiti u vrlo malim količinama u prijepodnevnim satima. Izbjegavati kolače sa puno maslaca, margarina i krema.

2. Začine upotrebljavati samo biljne. Izbjegavati agresivne začine kao što je ljuta paprika, biber i sl.

3. Hrana mora biti umjereno slana. Dnevni unos solje 2g.

4. Alkohol i gazirana pića su prazne kalorije i treba da se svedu na minimum.

Vrlo je važan način pripreme namirnica. To je termička obrada, kuvanjem na pari ili u sopstvenom soku. Izbjegavati način pripreme prženjem u dubokoj masnoći i pohovanje namirnica.

Piramida pravilne ishrane

Terapija ishranom

1. Uvodne informacije

Služba za pripremu i distribuciju hrane Univerzitetske bolnice Kliničkog centra Banja Luka, zajedno sa Službom tehnički djeletnosti, Službom obezbeđenja i transporta i Službom za informaciono komunikacione tehnologije, obavljaju veoma važne i zahtjevne poslove u okviru nemedicinskih djelatnosti. U Službi za pripremu i distribuciju hrane svakodnevno se priprema od 2700 - 3000 obroka (za sva tri obroka pojedinačno – doručak, ručak, večera), što predstavlja veoma zahtjevnu i organizovanu Službu u tehničko-tehnološkom, organizacionom, kadrovskom i stručnom smislu. Savremena medicinska praksa zasnovana na naučnim dokazima pokazuje da ishrana više nije samo prateći dio već predstavlja komponentu procesa liječenja pacijenta.

Ishrana u medicinskim uslovima Univerzitetske bolnice Kliničkog centra Banja Luka bazira se na stalnom praćenju dostignuća u savremenoj nauci o ishrani, dijetetici i dijetoterapiji kao srodnim disciplinama iz oblasti biomedicinskih i biotehničkih nauka.

Dijetetika danas znači traženje puteva da se pronađe optimalna ishrana i zdravom i bolesnom čovjeku. Kao i u drugim aspektima liječenja oboljelih ishrana zahtjeva procjenu stanja bolesnika, planiranje ishrane, edukaciju bolesnika i okoline te evaluaciju rezultata.

2. Dostignuti nivo organizacije

Broj zaposlenih radnika u ovoj Službi je 100, što znači da broj proizvedenih obroka pojednom radniku, trebao bi i morao da zadovolji ne samo sadašnje potrebe Univerzitetske bolnice Kliničkog centra, već i da efikasno izvršava svoje radne zadatke i u budućnosti. Kadrovska struktura predviđena normativnim aktima zadovoljava sadašnje potrebe i sve radne obaveze predviđene iz opisa poslova za pojedina radna mjesta.

3. Nadležnosti Službe za pripremu i distribuciju hrane UBKC

Banja Luka

Služba za pripremu i distribuciju hrane obavlja sve poslove iz djelokruga rada, a oni sesastoje u sljedećem:

- Poslovi vezani za nabavku i skladištenje namirnica,
- Pripremanje namirnica i proizvodnja hrane namjenjene za ishranu bolesnika.

3.1 Proizvodnja hrane

Sve veća pažnja poklanja se pored terapije i dijetetskoj prehrani bolesnika što je i opravdano jer su mnoga oboljenja vezana uz određenu dijetu duže ili kraće vrijeme. Bez savremeno organizovane, tehnološke i funkcionalno kompletirane Službe za pripremu i distribuciju hrane, nema ni primjene dijetetski propisa. U organizaciji bolesničke ishrane glavno mjesto pripada kadrovima koji moraju biti posebno obučeni za rad u bolničkoj ishrani. U pripremu i predlaganju dijagnostički dijeta učestvuju ljekari, odjeljenske sestre, biotehnolozi, dijetetičar-nutricionista, kao i kuvari koji takvu dijetu pripremaju.

3.2 Distribucija gotovih obroka

Uvijek se pred stručno osoblje u procesu proizvodnje i distribucije gotovih obroka postavlja problem kako donijeti toplu i pravilno serviranu hranu do bolesnika. Poznato je, međutim da pravilna primjena dijetne terapije čini veliki uticaj i na liječenje posebnim medikamentima. Dostava i transport gotove hrane do bolesničkog odjela i bolesnika veliki je korak naprijed u modernizaciji bolesničke ishrane. Svrha uvođenja „TABLET SISTEMA“ u UBKC Banja Luka jeste u tome da se sa sigurnošću određena hrana – propisana dijeta – dostavi do bolesnika. Tim se sistemom ustvari zatvara krug od primljene svježe i sirove namirnice, pripreme, raspodjele, do serviranja gotove hrane bolesniku. Vrlo važan faktor u distribuciji hrane jeste i higijenski transport, samo putem spomenutog sistema gotova hrana može biti zaštićena i topla servirana bolesniku.

Uloga pedagoga u Klinici za dječije bolesti

Prehodnih godina došlo je do promjena u zdravstvenim ustanovama u okruženju, pa tako i u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka, koje su uticale na dosadašnji pristup djetetu. Otvorenost zdravstvene ustanove za promjene omogućila je djetetu cijelovit lični razvoj.

Bolnica je mjesto gdje je dijete izloženo situacijama koje nose rizik traumatizacije i gdje izostaju normalni razvojni podsticaji. Hospitalizacija i medicinske intervencije, bez obzira da li su bolne, plaše djecu i veoma su stresne. Čak i ako su primljena sa jednim od roditelja strah, strepnja, bijes i tuga se neminovno javljaju. Situacije koje dijete ispunjavaju strahom blokiraju mogućnosti za učenje i razumjevanje, smanjuju interesovanje za okolinu, događaje, vršnjake i dovode do usporavanja u mentalnom i emotivnom razvoju. Zbog svega toga, kod djeteta se mogu javiti određene emotivne reakcije i ispoljavati neka specifična ponašanja: otežano uspostavljanje komunikacije, povlačenje u sebe, osjećanje manje vrijednosti, pojačana potreba vezivanja za pojedine osobe, napade bijesa itd. Ovakve reakcije otežavaju rad medicinskih radnika i često se manifestuju i nakon izlaska iz bolnice.

Vrijeme između zdravstvenih intervencija je puno neizvjesnosti i dugo traje i baš to vrijeme ispunjava pedagog. Igrovnim aktivnostima pedagog bolnicu približava vanbolničkoj sredini i obezbeđuje emotivnu topnu atmosferu, vodeći računa o potrebama djece i pružajući im podršku u kriznim situacijama. Vaspitno-obrazovni rad podrazumjева individualan i fleksibilan pristup djeti, ali koristi se i svaka prilika za organizovanje složenijih oblika saradnje među djecom (socijalizacija). Metode rada sa djecom se prilagođavaju specifičnostima odjeljenja hematoonkologije, endokrinologije, neurologije, pulmologije, gastroenterologije, kardiologije. Struktura grupe na jednom odjeljenju veoma je heterogena: uzrast djece (u prosjeku od treće do osamnaeste godine), različite bolesti i stanja djece, fluktuaciju koja se odnosi na brze promjene sastava grupe što dodatno komplikuje interakciju i tok vaspitno-obrazovnog rada i dužina boravka djece. Neophodna je konsultacija sa zdravstvenim osobljem o trenutnom stanju djece, radi planiranja i odabiranja najadekvatnijih aktivnosti za svaki dan i za svako dijete.

Pažnju sa bolesti i bolničke sredine dijete preusmjerava na igrovne aktivnosti (jačanje kognitivnih i emocionalnih kompetencija) a samim tim ublažava negativne emocije. Dijete kroz igru izražava šta ga muči, čega se plaši, koji su mu strahovi... Sama mogućnost da se dijete slobodno izradi već ima veliku terapijsku vrijednost. Kada se prepozna osnovni problem djeteta, pedagog podstiče igre i vodi spontani razgovor

ucilju oslobođanja stresa i relaksacije djeteta.

Ostvarivanjem komunikacije sa djecom kroz različite vidove aktivnosti (pedagoške radionice, učenje, igru), pedagozi olakšavaju djeci boravak u

bolničkom okruženju, a omogućujući im da se kroz različite vidove igre i učenja, oslobole stresa kojim mogu biti izloženi s obzirom na odvojenost od porodice, straha ili bola kojima mogu biti izložena, s obzirom na neophodnost različitih vrsta medicinskih intervencija, odnosno bolesti zbog kojih su hospitalizovani u bolnici.

Svima je poznato da je u razvoju i formirajući ličnosti djeteta najvažnija uloga roditelja. Uloga pedagoga je slična roditeljskoj za naše najmlađe pacijente u njihovim najtežim momentima, tj. kada su bolesni. Pedagozi su ti koji izmame osmjeh na licima naših mališana onda kada im je najpotrebniji, provode sa njima vrijeme u igri i učenju i stvaraju toplinu doma u bolničkoj atmosferi. Zahvaljujući njihovom predanom radu i toplini koju pružaju djeci koja se nalaze na bolničkom liječenju stvaraju se temelji za zdravu budućnost.

Uloga medicinskih sestara i tehničara u intenzivnoj njeci

"Medicinska sestra/tehničar je osoba koja njeguje, pomaže i štiti - osoba koja je spremna brinuti se o bolesnima, ozlijeđenima i ostarijelima"

(Nursing in Today's World-Challenges, Issues, and Trends).

Nesebičnost je veoma važna, ali ipak nije dovoljna da bi osoba bila vrsna medicinska sestra/tehničar. Dobra medicinska sestra/tehničar također treba temeljno školovanje i poprilično radno iskustvo. Ljekar liječi pacijenta, a medicinska sestra/tehničar provodi zdravstvenu njegu. To često zahtijeva hrabrenje pacijenata koje muči i tjelesna i duševna bol, primjerice onih koji znaju da boluju od neke hronične bolesti ili da će uskoro umrijeti. Potrebna je obzirnost i strpljivost. Uvijek morate imati želju da naučite još više o njezini bolesniku i o medicini. Posljednjih godina od medicinskih sestara/tehničara zahtijeva se sve veći nivo stručnog znanja. Stoga je neobično važno imati želju za učenjem i biti u stanju razumjeti ono što se uči. Osim toga, medicinske sestre/tehničari trebaju brzo donositi odluke i hitno intervenisati kad situacija to zahtijeva.

Njega bolesnika podrazumijeva razne aspekte vođenja brige o osobi koja ima zdravstvenih problema. Zato smatramo da se medicina bavi liječenjem pacijenta, a njega bolesnika vođenjem brige o njemu.

Univerzitetska bolnica Klinički centar Banjaluka ima dvije organizacione jedinice, u kojima se liječe teško oboljeli i kritični pacijenti: Službu intenzivne medicine i Kliniku za anesteziju i intenzivno liječenje.

Služba intenzivne medicine za nehirurške grane u našoj ustanovi je prva

intenzivna i dječja hirurška intenzivna njega, koje čine jednu cjelinu na lokaciji Papukovac. Medicinske sestre-tehničari u Klinici rade u smjenama četverobrigadni sistem, po 12 časova, a u prvoj smjeni su glavna i nadzorna sestra, zatim sestre u ambulantama i sestra koja radi na unosu podataka u KIS-u (Klinički informacioni sistem). Ukupan broj sestara/tehničara je 32, od toga je na donjoj lokaciji 23 i to 18 smjenskih i 5 u prvoj smjeni, a na lokaciji Papukovac je ukupno 9, od kojih je 7 u smjeni a dva tehničara rade prije podne. Jedinica intenzivnog liječenja na banjalučkoj hirurgiji pokriva potrebe cijele hirurgije, odnosno svih hirurških klinika koje se nalaze na toj lokaciji, a na lokaciji Papukovac pokriva potrebe Klinike za ginekologiju i akušerstvo i Klinike za dječju hirurgiju.

U svom radu medicinska sestra/tehničar dužna je pridržavati se načela kodeksa etike profesionalnog ponašanja i humanog odnosa prema pacijentima i saradnicima.

U Službi intenzivne medicine za nehirurške grane radi 11 ljekara, 18 medicinskih sestara/tehničara, koje rade u smjenama, osim glavne i nadzorne sestre koje rade osmočasovno radno vrijeme. Za higijenu i čistoću odjela brinu dvije divne pomoćne radnice, koje rade svaki drugi dan po 12 časova.

Ponekad medicinske sestre/tehničari nisu u potpunosti svjesni koliko pacijentima znači njihov rad. Ne treba ni govoriti koliko pružanje takve njegе može biti naporno medicinskoj sestri i tehničaru koji rade deset ili više sati dnevno. Osoba koja radi kao medicinska sestra/tehničar mora biti izuzetno samopožrtvovana.

Budući da tehnika napreduje i zauzima sve važniju ulogu u medicini, medicinske sestre suočavaju se sa sve većim pritiscima. Pravi je izazov uspostaviti ravnotežu između tehnike i humanosti, odnosno ljudskog načina ophodjenja s pacijentima. Ali jedno je svakako sigurno: nijedan aparat nikada neće moći zamijeniti brižnost i suosjećajnost koje su svojstvene medicinskim sestrama i tehničarima.

funkcionalna cjelina u Bosni i Hercegovini koja ima mogućnost ventilatorne podrške internističkih kritično oboljelih pacijenata. Ova Služba broji 8 kreveta a na godišnjem nivou liječi oko 600 pacijenata. Rad sestre/tehničara u ovakvoj Službi podrazumijeva zdravstvenu njegu, koja se ostvaruje zbrinjavanjem pacijenata, zatim vođenje medicinske dokumentacije, medicinsko-tehničke intervencije kao i neizostavno učešće u zdravstveno-vaspitnom i istraživačkom radu.

U sastavu Klinike za anesteziju i intenzivno liječenje postoje Jedinica za intenzivno liječenje (JIL ili A-šok) na lokaciji hirurgije i ginekološka

Uvaženi profesor dr Raffaele Bugiardini u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka

Kliniku za kardiovaskularne bolesti Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka posjetio je uvaženi profesor dr Raffaele Bugiardini iz Bolonje, Italija. Tim povodom, 7. novembra 2014. godine u terminu od 10:00 do 12:00 časova u Amfiteatru zgrade Maternitee, održao se kardiološki seminar na temu „Akutni koronarni sindrom“. Cilj seminara je razmjena iskustava i znanja u liječenju akutnog koronarnog sindroma kao i unapređenje saradnje. Pored naših ljekaru iz Klinike za kardiovaskularne bolesti, predavanje je održao i uvaženi profesor dr Raffaele Bugiardini koji radi na Univerzitetu Bolonja od 2014. godine kao redovan profesor.

Predavanju su prisustvovali specijalisti i specijalizanti internističkih disciplina u cilju kontinuirane edukacije o akutnom koronarnom sindromu. Takođe, prof. Bugiardini je član Evropskog udruženja kardiologa, Američkog udruženja kardiologa, a objavio je više od 400 naučnih radova. Predmet njegovog interesovanja je akutni koronarni sindrom, sa naglaskom na patofiziologiju i sekundarnu prevenciju. Prof. dr Raffaele Bugiardini je eminentni profesor koji vodi projekat International Survey of acute Coronary Syndrom Transitional Countries u prevodu "Preživljavanje u akutnom koronarnom sindromu u zemljama tranzicije".

Predavanja su održana na slijedeće teme:

1. Prof. dr Raffaele Bugiardini – „Akutni koronarni sindrom“
2. Dr Dijana Trninić – „Akutni infarkt miokarda“ - Iskustva u radu Klinike za kardiovaskularne bolesti
3. Dr Saša Lončar – „Indikacije za vaskularizaciju“
4. Dr Neno Dobrijević - Prikaz slučaja

XVI Svjetski kongres psihijatrije u Madridu

XVI Svjetski kongres psihijatrije u organizaciji Svjetske psihijatrijske asocijacije (World Psychiatric Association, WPA) je održan u Madridu, u vremenskom periodu od 14. do 18. septembra 2014. godine.

Moto ovogodišnjeg kongresa je „Fokusiranje na dostupnost, kvalitet i brigu o čovjeku“. Svjetska psihijatrijska asocijacija kongrese ovog tipa, organizuje na svake tri godine koji budu najposjećeniji psihijatrijski skupovi na svijetu. Prethodni je održan u Buenos Ajresu, 2011. godine kada je prisustvovalo oko 14.000 učesnika, a u Madridu je taj broj premašio preko 15.000 hiljada učesnika. Skup je održan u kongresnom centru Huan Karlos i obuhvatio je 56 različitih naučnih sekcija, sa različitim psihijatrijskim temama u kojima se istakla činjenica važnosti zajedničkog rada među profesionalcima. Potvrđena su saznanja da je čovjek biopsihosocijalno biće, te da se tako jedino može sagledati zbog što bolje brige i pristupa pacijentu. Najeminentniji stručnjaci iz cijelog svijeta, a među njima i predsjednik WPA prof. dr Pedro Ruis, istakli su značaj individualnog pristupa u liječenju pacijenata i dostupnosti psihijatrijskih službi. S obzirom na to da WPA ima 135 članica iz različitih zemalja, oko 200.000 psihijatara širom svijeta nalazi se pod okriljem ove organizacije. Učesnici

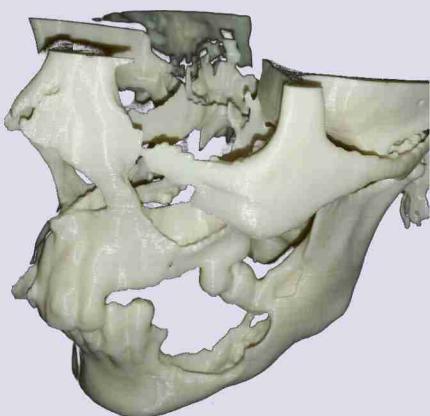
kongresa iz Klinike za psihijatriju su bili dr sc. med. Nera Zivlak-Radulović i dr Višnja Banjac, koje su prezentovale dva rada. Prvi rad je bio „FREQUENCY OF NEUROLOGIC DISEASE AS A RESULT OF ALCOHOL DEPENDENCE SYNDROM WITH SEQUENCES ON MENTAL PLAN“ a drugi rad je bio „DIAGNOSTIC DILEMMA: ORGANIC OR PSYCHIATRIC“. Takođe, iz Klinike za psihijatriju kongresu su prisustvovali mr sc. med. dr Mirjana Mišković i dr Diana Zorić. Još jednom se potvrdila činjenica da Klinika za psihijatriju Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka prati svjetske trendove u stručnom i naučnom usavršavanju.

Evropski kongres maksilofacijalnih hirurga

U organizaciji EACMFS (European association of cranio-maxillofacial surgeons) od 23. do 26. septembra 2014. u Pragu, organizovan je Evropski kongres maksilofacijalnih hirurga.

Na Kongresu je učestvovao dr Dejan Đurđević, maksilofacijalni hirurg iz UBKC Banja Luka, kao jedini predstavnik iz Bosne i Hercegovine. Dr Đurđević je na Kongresu prezentovao rad "Accuracy, quality and benefit of stereolithography prepared with cone beam CT in maxillofacial surgery". Ovaj rad predstavlja uspješnu prezentaciju postignutih rezultata iz Kliničke evaluacije Cone Beam SORODEX 3D uređaja koja je u toku u posljednjih godinu dana u UBKC BL. Takođe, prezentacija je i rezultat uspješne saradnje Zavoda za kliničku radiologiju i Klinike za maksilofacijalnu hirurgiju UBKC Banja Luka, te Mašinskog fakulteta - Katedre za plastičnu obradu materijala.

Edukacija maksilofacijalnih hirurga u Beču

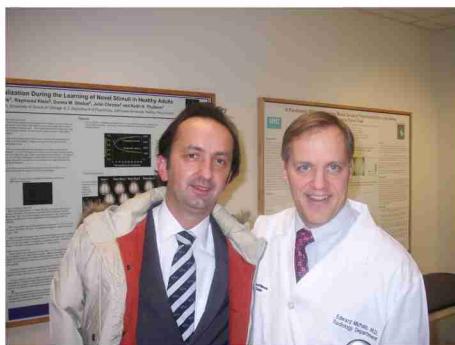

Od 13. do 16. oktobra ove godine u Beču na Anatomskom institutu Medicinskog fakulteta, u organizaciji AO Fondacije, organizovan je kurs: "6th AOCMF Flap Raising Course". Ovaj, već tradicionalni kurs organizovan je na kadaverima sa mogućnošću polaznika da praktično urade ono što im je prikazano. Jedan od polaznika kursa bio je dr Dejan Đurđević, maksilofacijalni hirurg Univerzitetske bolnice Klinički centar Banja Luka. Odlazak na ovaj kurs predstavlja nastavak edukacije maksilofacijalnih hirurga iz rekonstruktivne hirurgije. Prethodno je sličan kurs pohađao dr Mario Misdarić prošle godine u Hamburgu, takođe u organizaciji AO Fondacije.

Kontinuirana edukacija ljekara iz Zavoda za kliničku radiologiju

U periodu od 30.11. do 05.12.2014. godine dr Saša Vujnović iz Zavoda za kliničku radiologiju će prisustvovati jubilarnom 100. godišnjem kongresu RSNA (Udruženje radiologa Sjeverne Amerike) koje će biti održano u Čikagu. Kongres okuplja preko 60.000 radiologa iz cijelog svijeta i predstavlja najuticajniju i najznačajniju radiološku manifestaciju u svijetu.

U toku kongresa biće održano preko 200 edukativnih kurseva te prikazano preko 4000 naučnih radova. Na pratećoj tehničkoj izložbi očekuje se prisustvo preko 700 kompanija koje su vezane za radiologiju i koje će prikazati sve n a j n o v i j e p r o i z v o d e . Na marginama kongresa dr Vujnović će održati sastanak sa Joe Cermin-om, vlasnikom kompanije Viztek koja je 2006. donirala prvi RIS i prve CR sisteme UBKC Banjaluka, što se pokazalo kao prekretnica koja je dovela do toga da danas UBKC Banjaluka ima prestižni, u potpunosti funkcionalni, RIS/PACS sistem koji i tri godine nakon instalacije predstavlja u evropskim razmjerama, state-of-the art rješenje. Cilj sastanka je upoznavanje sa najnovijim tendencijama u svijetu radioloških I K t e h n o l o g i j a . Boravak u Čikagu dr Vujnović će iskoristiti i za radnu posjetu Odjelu za radiologiju u okviru University of Illinois Hospital& Health Sciences System. Tamo će se sastati sa prof. Edward Michals-om, Šefom neuroradiologije. Prof. Michals je svojim ranijim savjetima doprinijeo da Zavod za kliničku radiologiju izgleda onako kako danas izgleda. "Biće veoma interesantno predočiti naša iskustva u razvoju odjela te upoznati se sa najnovijim tendencijama razvoja jednog od najprestižnijih radioloških odjela SAD koji između ostalog jedini u SAD posjeduje MRI sistem jačine polja 9,4 T", rekao je dr Vujnović.

Izvještaj o obuci i edukaciji u Univerzitetskoj bolnici Severance, Seoul, Južna Koreja

Republika Srpska Medical Training Program Welcome Ceremony SEVERANCE HOSPITAL

U toku boravka u Ophthalmology Department of the Severance Hospital, Yonsei University, Seoul, imala sam priliku zajedno sa mojim kolegama i saradnicima iz Klinike za očne bolesti UBKC Banjaluka da učestvujem u radu specijalizovanih oftalmoloških kabinetova u kojima su sadržani najavremeniji aparati današnje za

fluoresceinskuangiografiju, optičku koherentnu tomografiiju, retinalnu Heidelberg tomografiju sa angiografijom, ultrawide fundus kamere, ultrazvučni aparati za A i B skenokom i orbite, elektroretinografiju, elektrookulografiju, vizuelne evocirane potencijale, kompjuterizovano vidno polje i dr.

Za našu edukaciju je direktno bio odgovoran assist. prof. Christopher Seungkyu Lee, a načelnik Očnog odjeljenja je prof. Sung Soo Kim, koji je objavio veliki broj naučnih radova u CC.

Organizaciona sposobnost naših kolega Severance hospital je zadivljujuća: sve generalije pacijenta se uzimaju na posebnom pultu na ulasku u Očnu kliniku, obzirom da se radi o privatnoj klinici u kojoj se zbrinjavaju pacijenti koji imaju uplaćeno najbolje zdravstveno osiguranje, to se svim pacijentima radi veliki broj različitih dijagnostičkih testiranja kojima se mogu jasno identifikovati brojni aspekti prisutnog ili latentnog oboljenja očnog dna. U svim ambulantama i kabinetima, kao i u čekaonicama postoje samomjeraci krvnog pritiska, koji bilježe pacijentovu arterijsku tenziju i sa kojima on dolazi do odgovarajućeg dijagnostičkog aparata. Sva snimanja uključivši čak i angiografiju fundusa, ultrazvuk, tonometriju obavljaju medicinske sestre, tehničari imedicinski inžinjeri. Svi ovi nalazi se zatim šalju na centralni server, gdje ih pregleda stariji specijalizant i pri tome izdvaja samo normalne od patoloških nalaza, potom stariji specijalista fellow retinolog izdvaja od patoloških nalaza one najupečatljivije i slaze ih na vise monitora i referiše, kako bi professor retinolog jasno stekao uvid u samo oboljenje pacijenta. Na kraju professor veoma kratko pregleda fundus pacijenta i izdiktira kolegi dijagnozu i terapiju i odlazi u drugu ordinaciju, gdje radi na jednak način sa drugim kolegom koji mu isto tako referiše, kako ne bi gubio vrijeme u čekanju da jedan pacijent izade, a drugi pacijent uđe u ordinaciju i smjesti se. Iznenađujuće je da pacijenti pri tome ništa ne pitaju, pa makar se radilo i o najtežim oboljenjima, kao i da im niti njihovi oftalmolozi niti bilo ko od saradnika ništa ne objašnjava. Vjerovatno je ovakav odnos bolest- pacijent- ljekar duboko ukorijenjen već u samoj kulturi cijele korejske nacije. Najveći broj potrebnih terapeutika u daljem toku liječenja pacijenti će sami uplaćivati, a veoma često se radi o

izuzetno skupim lijekovima čija intravitrealna aplikacija mora da se primjenjuje svakog mjeseca do kraja života. Veoma mali broj svih ovih skupih oftalmoloških lijekova pokriva osiguranje.

Ne manje oduševljenja u organizacionom smislu smo podijelili sa kolegama čiji je boravak podrazumijevaо edukaciju iz vitreoretinalne hirurgije i stalni boravak u operacionim salama, gdje se istovremeno u tri operacione sale odvijaju najzahtjevnije operacije iz oblasti hirurgije prednjeg i zadnjeg segmenta oka, refraktivna hirurgija, vitreoretinalne operacije, liječenje tumora oka, praćenje i liječenje prematurne retinopatije, operacije adneksa oka i orbite. Ovo je propraočeno veoma brzim procesima sterilizacije instrumentarija, što omogućava brze izmjene operativnog programa.

Ophthalmology Department of the Severance Hospital, Yonsei University je referentni centar za liječenje Behcetove bolesti, koja je endemska za Koreju, kao i prematurne retinopatije i tumorskih oboljenja oka, što nam je pružilo priliku da prisustvujemo dijagnostici i tretmanu ovih oboljenja koja su kod nas značajno manje zastupljena, a neka od njih čak i raritetna.

U Severance hospital liječe se ne samo pacijenti iz Južne Koreje, nego i pacijenti iz Kine, Japana, Rusije, Ujedinjenih Arapskih Emirata, jer je menadžment bolnice organizacijom pravog medicinskog turizma široko otvorio vrata za pacijente iz bogatih zemalja. Pri tome je ova bolnica visoko specijalizovana i za liječenje najtežih tumora. Cancer center University hospital Severance, Seoul je vrhunski opremljen, nudi najsavremeniju tehnologiju i terapijski pristup liječenju ovih oboljenja, a da se uz to pacijenti i ne osjećaju najtežim bolesnicima, jer je izgled svih prostorija u kojima se ne obavljaju tretmani koncipiran na način da se stiče utisak da se nalazite u savremenom tržnom centru, a ne u bolnici koja liječi najteža oboljenja. Taj humani pristup pacijentu se ogleda i kroz svakodnevne izložbe i stalne postavke galerije bolnice, kao i kroz koncerte koje svakodnevno održaju volonteri, rodbina oboljelih, ljekari i drugi zaposlenici bolnice.

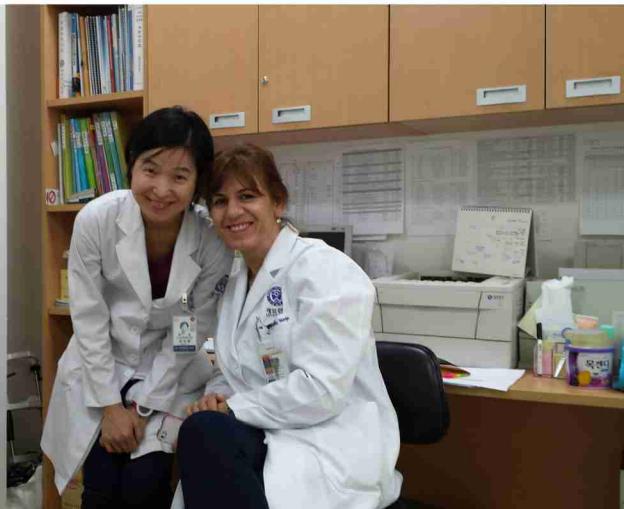

Na kraju želim da istaknem da su naši domaćini pokazali vrhunsku brigu o svakom detalju našeg boravka: počevši od činjenice da smo imali smještaj u hotelu koji je bio udaljen od bolnice samo desetak minuta hoda, preko mogućnosti izbora različitih vrsta hrane za ručak i večeru (korejska, indijska, japanska, kineska) u bolničkom restoranu, pa sve do mantila sa logom bolnice, kojeg su darovali svakom učesniku već napočetku edukacije.

Divan i topao prijem od strane predstavnika Samsunga koji smo imali već na samom aerodromu, sa organizovanim dočekom uz čirilični logo UBKC Banjaluka i organizovanim transportom do hotela, nakon čega smo odmah imali prijem u Sali za sastanke University hospital Severance na kojem su nas pozdravili čelni ljudi u edukacionom sektoru menadžmenta ove bolnice učinio je da potpuno zaboravimo da smo samo dva sata prije toga bili premorenici od dugog puta i da potpuno zanemarimo činjenicu da se radi o sedmočasovnoj vremenskoj razlici. Odmah nakon tog sastanka mi oftalmolozi i sestre sa Klinike za očne bolesti imali smo organizovanu večeru dobrodošlice sa timom korejskih oftalmologa i sestara zaduženim za našu edukaciju. Već tada smo shvatili da su naši domaćini mislili na sve, jer je u našem daljem boravku bilo veoma malo vremena da jedni druge bolje upoznamo i podijelimo iskustva, jer se svaki trenutak boravka na poslu iskoristava višestruko radno. Ipak, kako je naš boravak u toku devet dana podrazumijevao i vikend, naši domaćini koji su bili zaduženi ispred Severance hospital i Samsunga za organizaciju boravka potrudili su se da nam omoguće izlet kroz jednodnevni obilazak kulturnoistorijskih značajnih obilježja Seula i okoline. Ovom izletu su

prisustvovali sve kolege i sestre iz UBKC koji su zajedno sa nama u prvoj grupi doputovali u Seul. Naši domaćini su se tokom tog kratkog izleta zbilja potrudili da upoznamo kulturu, tradiciju i vjerovanja korejskog naroda i sa nama ostali i poslije termina kojeg smo imali izdefinisanog u obilasku Seula, na čemu im se naša ekipa UBKC zahvalila pjesmama za rastanak. Prema riječima gospodina Darenaiz University hospital Severance i gospodina Kima iz Samsunga nikada nisu imali takav odgovor i zahvalnost nekoga na edukaciji za organizaciju obilaska Seula, pri čemu oni organizuju edukacije u ovoj bolnici za učesnike iz gotovo svih zemalja svijeta i to tokom cijele godine. Radno vrijeme u Ophthalmology Department of the Severance Hospital, Yonsei University je od 09-18 časova, ali su svi na svojim radnim mjestima već u 07:30 i ostaju do 20 časova, a ponekad i do 22 časa.

Korejanci su vrijedna nacija, veoma posvećena poslu i svom radnom mjestu, pa su tako sve sestre, tehničari i medicinski inžinjeri zaposleni na očnom odjeljenju bolnice upoznati sa radom svih dijagnostičkih aparata, što omogućava da veoma lako mogu da zamijene jedni druge kad god se za to ukase potreba. Subota i nedjelja su im neradni dani, a kako su sve intervencije koje preduzimaju svedene na dnevnu hirurgiju, nemaju dežurstava, nego samo pripravnost. U toku

godine imaju samo sedam dana godišnjeg odmora, ali malo ko od kolega i zaposlenika sa kojima smo razgovarali iskoristi vise od tri dana godišnjeg odmora. Cijeli život rade i cijeli život štede, a plata oftalmologa koji je docent u Ophthalmology Department of the Severance Hospital, Yonsei University iznosi oko 10.700 USD.

Zahvalni smo menadžmentu UBKC Banjaluka koji nam je omogućio da kroz studijski boravak u University hospital Severance, Seoul upoznamo ne samo organizacionu tehnologiju rada Očne klinike ove bolnice, sa najsvremenijim dijagnostičkim i terapijskim mogućnostima izbora, nego i što smo imali priliku da upoznamo naše kolege i sjajne ljudе u Južnoj Koreji, sa kojima ćemo vjerovatno ostati u kontaktu kroz susrete na kongresima i mogući nastavak saradnje.

Načelnik Klinike za očne bolesti
Doc. dr Milka Mavija

Rezultati rada Tima za kvalitet Uloga Odbora za komunikaciju sa pacijentima

Svi korisnici usluga Univerzitetske bolnice Klinički centar Banja Luka imaju pravo na kvalitetno pruženu uslugu uz potpuno poštovanje načela jednakosti. Zdravstveni radnici su dužni da poštuju ličnost i dostojanstvo građana u pružanju zdravstvene zaštite. Svi zaposleni u UB KC Banja Luka dužni su da sa korisnicima usluga komuniciraju sa pažnjom i profesionalnom ljubaznošću i da pri pružanju usluga postupaju u skladu sanačelima dobre medicinske prakse i profesionalne etike.

Menadžment UB KC Banja Luka identifikovao je istraživanje stepena zadovoljstva korisnika usluga kao izuzetno važan segment u budućem pravcu razvoja naše ustanove. Svjesni smo da postojimo isključivo radi naših pacijenata shodno tome težimo pružanju najkvalitetnije zdravstvene zaštite i opunomoćavanju pacijenata u doноšenju bitnih odluka u vezi njihovog liječenja, kao i zadovoljenju njihovih očekivanja i potreba. U tom cilju implementirali smo anketni sistem ispitivanja nivoa zadovoljstva korisnika. U svim organizacionim jedinicama UB KC, na mjestima gdje je uočena najveća fluktuacija pacijenata postavljeni su anketni sandučići uz koje se nalaze anketni upitnici koji su dostupni svim pacijentima. Sistem prikupljanja i analize podataka je u potpunosti anoniman kako bi bili u mogućnosti da dobijemo što preciznije i iskrenije odgovore te na taj način postigli relevantnost dobijenih rezultata. Prikupljanje i analiza podataka vrši se na kvartalnom nivou.

Aktivno radimo na poboljšanju komunikacije sa našim pacijentima koji su srž naših aktivnosti u cilju dobijanja neophodnih informacija za poboljšanje komunikacije. Takav pristup pacijentima predstavlja jedan od najboljih načina da poboljšamo cjelokupan utisak o našoj ustanovi i povećamo povjerenje naših pacijenata. Imajući to u vidu, formirali smo Odbor za komunikaciju sa pacijentima koji ima 34 članova odnosno 17 timova koji u neposrednoj komunikaciji sa pacijentima dolaze do veoma korisnih podataka za našu ustanovu. Članovi timova su osobe različitih profila: psihijatri i klinički psiholozi, medicinske sestre i tehničari, ekonomisti i pravnici, tehnolozi i dijetetičari, demografi, socijolozi i fizioterapeuti.

Analiza stepena zadovoljstva korisnika usluga omogućava nam uvid u stvarno stanje u našoj ustanovi, te nam pruža mogućnost da pravovremeno donosimo adekvatne odluke sa ciljem da obezbijedimo što kvalitetniju zdravstvenu zaštitu svim našim pacijentima.

Rezultati

U skladu sa gore navedenim modelom, urađena je analiza stepena zadovoljstva korisnika u organizacionim jedinicama Univerzitetske bolnice Klinički centar Banja Luka sa pregledom po kvartalima za 2013.

godinu, te prvim, drugim i trećim kvartalom 2014. godine. U trećem kvartalu 2014. godine prikupili i analizirali smo izuzetno mali broj anketnih listića.

Prilikom izrade analize pažnju smo usmjerili na sljedeća ključna pitanja:

- Dali ste dugo čekali da budete primljeni?
- Dali su medicinske sestre bile korektnе prema Vama?
- Dali Vam je doktor rekao Vašu dijagnozu?
- Dali Vam je doktor dao savjet o Vašoj bolesti?
- Dali ste shvatili savjet doktora?
- Dali ste zadovoljni tretmanom na Klinici?
- Dali ste zadovoljni snabdjevenošću lijekovima?
- Dali ste zadovoljni ishranom?
- Kako biste ocijenili čistoću Klinike?
- Kako biste ocijenili čistoću WC-a?
- Kako biste ocijenili cjelokupnu uslugu na klinici? Procenat anketiranih pacijenata koji su se izjasnili da su dugo čekali na prijem

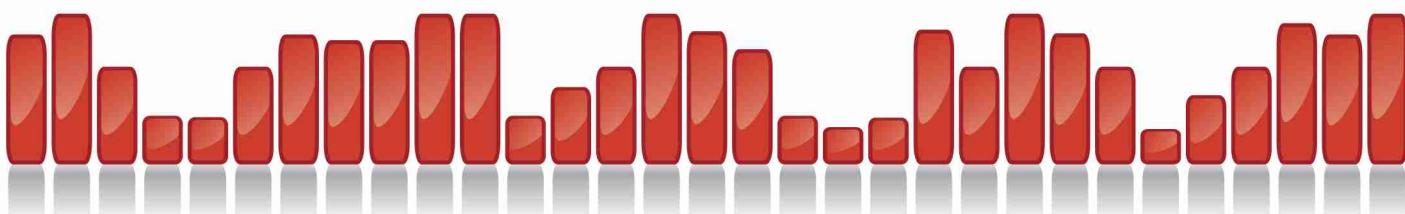
U prvom kvartalu 2013. godine oko 25 procenata anketiranih pacijenata izjasnili su se da su duže čekali na prijem. Procenat anketiranih pacijenata koji su se žalili na duže vrijeme čekanja porastao je u drugom kvartalu 2013. godine na nešto više od 32 procenta. Porast broja pacijenata koji su se žalili na čekanje bio je indikator za donošenje odgovarajućih mjer. Sprovođenjem mjer, vrijeme čekanja na prijem je svedeno na minimum što je evidentno u trećem i četvrtom kvartalu. U odnosu na posljednji kvartal 2013. godine, u prvom kvartalu 2014. godine uočljivo je blago povećanje broja pacijenata koji su se izjasnili da su duže čekali na prijem što je posljedica velikog broja neradnih dana u prvom mjesecu. U trećem kvartalu 2014. godine primjećeno je blago povećanje broja pacijenata koji su se izjasnili da su duže čekali na prijem u organizacione jedinice UB KC Banja Luka u odnosu na drugi kvartal 2014. godine. Povećanje broja pacijenata koji su se žalili na čekanje prilikom prijema u UB KCBL je dobar pokazatelj da se trebaju donjeti odgovarajuće mjeru unutar ustanove kako bi se smanjio broj nezadovoljnih pacijenata.

Ocjena korektnosti medicinskih sestara

Naši pacijenti su iskazali zadovoljstvo, sa radom medicinskih sestara, vrlo visokom ocjenom. Svi anketirani pacijenti dali su pozitivno mišljenje kada je u pitanju korektnost i odnos medicinskih sestara prema pacijentima. Odnos medicinskih sestara/tehničara prema pacijentima na godišnjem nivou ocijenjen je izuzetno visokom ocjenom 4,6. Pozitivan trend nastavljen je i u prva dva kvartala 2014. godine gdje su naši korisnici dali pozitivno mišljenje kada je u pitanju korektnost i odnos medicinskih sestara prema pacijentima. Međutim primjećujemo nižu prosječnu ocjenu od 4,4 za treći kvartal 2014. godine u odnosu na drugi kvartal 2014. godine kada je prosječna ocjena iznosila 4,8 za korektnost i odnos medicinskih sestara prema pacijentima.

Procenat anketiranih pacijenata koji su se izjasnili da im je doktor saopštio i pojasnio dijagnozu

Tokom boravka u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banja Luka, veliki procenat od ukupnog broja anketiranih pacijenata izjasnili su se da su dobili i što je najbitnije razumjeli informacije koje su direktno vezane za njihovu dijagnozu a koje im je saopštio doktor. U trećem kvartalu 2014. godine oko 93 procenata anketiranih pacijenata izjasnili su se da su razumjeli informacije koje su direktno vezane za njihovu dijagnozu, a koje im je saopštio lječnik. Procenat anketiranih pacijenata koji su se izjasnili da su razumjeli informacije koje su direktno vezane za njihovu dijagnozu smanjio se u trećem kvartalu 2014. godine u odnosu na 95,2 procenata koliko je iznosio u drugom kvartalu 2014. godine.

Procenat anketiranih pacijenata koji su se izjasnili da su dobili savjet doktora vezan za njihovu bolest

Većina anketiranih pacijenata izjasnili su se da su pravovremeno dobili adekvatne savjete doktora direktno vezane za njihovu bolest. U trećem kvartalu 2014. godine oko 86 procenta anketiranih pacijenata izjasnili su se da su dobili pravovremeno adekvatne savjete doktora direktno vezane za njihovu bolest. Procenat anketiranih pacijenata koji su se izjasnili da su dobili pravovremeno adekvatne savjete doktora direktno vezane za njihovu bolest smanjio se u trećem kvartalu 2014. godine u odnosu na 95,6 procenta koliko je iznosio u drugom kvartalu 2014. godine. Dakle, primjećen je porast broja anketiranih pacijenata koji nisu dobili pravovremeno adekvatne savjete doktora direktno vezane za njihovu što jedoban pokazatelj da je neophodno donijeti odgovarajuće mjerne unutar UB KCBL kako bi se popravio nivo komunikacije na relaciji doktor-pacijent.

Procenat anketiranih pacijenata koji su se izjasnili da su razumjeli savjet doktora vezan za njihovu bolest

Kada su savjeti u pitanju, bitno je istaći da su skoro svi pacijenti shvatili savjet doktora vezan za njihovu bolest. Sva tri prethodna grafikona jasno ilustruju na kojem je nivou komunikacija na relaciji doktor-pacijent koji je ranije bio ocijenjen kao prilično nizak. U trećem kvartalu 2014. godine oko 80 procenta anketiranih pacijenata izjasnili su se da su shvatili savjet doktora vezan za njihovu bolest. Procenat anketiranih pacijenata koji su se izjasnili da su shvatili savjet doktora vezan za njihovu bolest smanjio se u trećem kvartalu 2014. godine u odnosu na 90,4 procenta koliko je iznosio u drugom kvartalu 2014. godine. Primjećen je porast broja anketiranih pacijenata koji nisu shvatili savjet doktora za njihovu bolest što je dobar pokazatelj da je neophodno donijeti odgovarajuće mjerne unutar UB KCBL kako bi se poboljšala komunikacija na relaciji doktor-pacijent.

Ocjena zadovoljstva tretmanom

Tretman u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banja Luka ocijenjen je izuzetno visokim ocjenama od strane svih anketiranih pacijenata koji su u posmatranom periodu boravili u našoj ustanovi. Prosječna ocjena za tretman u UB KCBL za III kvartal 2014. godine iznosi 4,22 pri čemu dolazimo do zaključka da je primjetan neznatan pad zadovoljstva pacijenata koji su boravili u organizacionim jedinicama UB KCBL u poređenju sa II kvartalom 2014. godine.

Stepen zadovoljstva snabdjevenošću lijekovima

U posmatranom periodu primjetan je trend smanjenja stepena zadovoljstva pacijenata kad je u pitanju snabdjevenost lijekovima. Ocjena je da ovakav trend u potpunosti reflektuje stanje u kompletном zdravstvenom sistemu Republike Srpske i primjetan je u svim organizacionim jedinicama u UB KCBL. Prvi kvartal 2014. godine pokazao je porast zadovoljstva pacijenata kad je u pitanju snabdjevenost lijekovima. U trećem kvartalu 2014. godine primjećen je nizak stepen zadovoljstva pacijenata kad je u pitanju snabdjevenost lijekovima u UB KCBL u odnosu na drugi kvartal 2014. godine.

Stepen zadovoljstva ishranom

Kada je u pitanju ishrana, stepen zadovoljstva pacijenta u svim kvartalima zadržan je iznad prosjeka. Pored toga da je u pitanju subjektivan ukus svakog pacijenta treba uzeti u obzir i specifičnosti modela ishrane koji se primjenjuju u odnosu na pacijente sa različitim dijagnozama. U trećem kvartalu 2014. godine primjećen je nizak stepen

zadovoljstva pacijenata kad je u pitanju ishrana pacijenata u UB KCBL u odnosu na drugi kvartal 2014. godine.

Ukupna ocjena čistoće na klinikama

Higijenu u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar pacijenti su ocijenili prilično visokim ocjenama, najniža vrijednost uočena je u trećem kvartalu ove godine. Potrebno je da se preduzmu sve neophodne mjerne kako bi se stepen čistoće podigao na maksimum. Prosječna ocjena čistoće za III kvartal iznosi 3,7 što je niža vrijednost u odnosu na II kvartal 2014. godine kadaje iznosila 4,3.

Ukupna ocjena čistoće toaleta na klinikama

Higijena toaleta je ocijenjena pozitivnim ocjenama s tim da je primjetno da postoji negativan trend u kretanju ocjena. Najniža vrijednost uočena je u trećem kvartalu ove godine nakon čega treba da se preduzmu sve neophodne mjerne kako bi se higijena toaleta podigla na maksimum. Prosječna ocjena čistoće toaleta za III kvartal iznosi 3,4 što je niža vrijednost u odnosu na II kvartal 2014. godine kadaje iznosila 3,9.

Ocjena cjelokupne usluge

Svi anketirani pacijenti koji su boravili u našoj ustanovi u 2013. godini izrazili su prilično visok stepen zadovoljstva kada je u pitanju cjelokupna usluga pružena od zaposlenih u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar, a prema ocjenama iz prvog i drugog kvatrata tekuće godine nastavljen je pozitivan trend. Međutim do neznatnog pada zadovoljstva kada su u pitanju cjelokupne usluge dolazi u trećem kvartalu 2014. godine kada prosječna ocjena iznosi 4,2 što je niža vrijednost u odnosu na drugi kvartal 2014. godine kadaje iznosila 4,6.

Radni sastanak

poslovodstva UB KC
Banja Luka
sa predstavnicima
Agencije za prevenciju
korupcije i koordinaciju
borbe protiv korupcije

Poslovodstvo Univerzitske bolnice Klinički centar Banjaluka i Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije su održali radni sastanak. Tema sastanka je dogovor o zajedničkoj saradnji i izrada Plana integriteta. Cilj ovog sastanka je da se kroz predstojeće aktivnosti u ovoj oblasti omogući usklađen, savjestan, transparentan, nepristrasan i kvalitetan rad.

Dana 21.10. 2014. godine Univerzitska bolnica Klinički centar Banja Lukaje ušla u postupak izrade Plana integriteta i formiranje Tim za izradu Plana integriteta čiji zadatak je:

1. Upoznavanje sa praksom zdravstvenih ustanova u okruženju i analiza rješenja predmetnog pitanja u zdravstvenim ustanovama u okruženju;
2. Analiza postojećeg stanja integriteta u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar;
3. Izrada Plana integriteta u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banja Luka;
4. Praćenje primjene, odnosno realizacije Plana integriteta u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banja Luka.

Rok za realizaciju Plana integriteta je 31. mart 2015. godine.

Donacija Telekoma Srpske

Univerzitetskoj bolnici
Klinički centar Banjaluka

Zahvaljući donaciji Telekoma Srpske u vrijednosti od oko 50.000 KM saniraće se unutrašnji prostor zgrade banjalučke hirurgije Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka sa akcentom na bolesničke sobe, intenzivne njage i hodnike. Sredstva namijenjena sanaciji objekta biće iskorištena i za nabavku i ugradnju novog agregata koji će zamjeniti stari dotrajali agregat koji je neophodan za napajanje

m:tel

Imate prijatelje!

objekta električnom energijom u slučaju njenog nestanka. Novi agregat biće smješten u agregatskoj stanicu.

Petnaest radnika Službe tehničke djelatnosti su raspoređena u četiri tima i rade punim kapacitetom. Sanacija objekata obuhvata Kliniku za urologiju, Kliniku za ortopediju, Kliniku za traumatologiju, Kliniku za neurohirurgiju, Kliniku za vaskularnu hirurgiju, Kliniku za torakalnu hirurgiju, Kliniku za opštu i abdominalnu hirurgiju, Kliniku za anesteziju i intenzivno liječenje, Kliniku za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju kao i hodnike i prilaze ambulantama u prizemlju zgrade. Izvođenje radova se vrši etapno po spratovima. Trenutno se izvode radovi u Klinici za urologiju, Klinici za ortopediju i Klinici za traumatologiju. Radovi koji se izvode su slijedeći:

- molersko-farbarski radovi (zidovi i plafoni)
- keramicarski radovi (postavljanje keramike u prostorijama i zamjena dotrajale)
- stolarski radovi (opravka unutrasnjih vrata, ugradnja odbojnika)
- elektro radovi (pregled instalacija i obnavljanje rasvjete)
- vodoinstalaterski radovi (pregled instalacija i zamjena dotrajale vodovodne instalacije)
- radovi u agregatskoj stanci - demontaža starog aggregata i ugradnja novog.

Posjeta učenika JU Gimnazija Banjaluka

Dana 17. i 18. novembra 2014. godine u posjeti Klinici za psihijatriju Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka bili su učenici banjalučke Gimnazije. Učenici IB programa Gimnazije (International Baccalaureate Diploma Programme) izučavaju dvije godine psihologiju u sklopu redovne nastave.

Učenici su pokazali izrazitu motivisanost da razgovaraju sa medicinskim osobljem koje brine o pacientima hospitalizovanim u Klinici za psihijatriju. Cilj posjete je upoznavanja sa organizacijom i načinom rada u navedenoj organizacionoj jedinici naše ustanove. Ukupno 16 učenika podijeljeni u dvije grupe proveli su po sat vremena u Klinici za psihijatriju upoznavajući se sa prirodom odnosa u stručnom tretmanu osoba sa psihičkim poremećajem i psihičkim bolestima. Učenici su zadovoljni i sa pozitivnim utiscima napustili Univerzitetsku bolnicu Klinički centar Banjaluka, te njavili ponovnu posjetu.

Posjeta učenika JU Poljoprivredne i medicinske škole Brčko distrikt

Dana, 12. novembra 2014. godine Univerzitetsku bolnicu Klinički centar Banjaluka su posjetili učenici JU Poljoprivredne i medicinske škole Brčko distrikt, u cilju upoznavanja sa načinom rada najveće zdravstvene ustanove. Tom prilikom su obišli Kliniku za kardiovaskularne bolesti, Kliniku za neurologiju i Kliniku za unutrašnje bolesti. Oko šezdeset učenika srednje Poljoprivredne i medicinske škole opštег smjera su sat vremena proveli u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka. Učenici su bili zadovoljni onim što im je prezentovano, te sa impresijama napustili Univerzitetsku bolnicu Klinički centar Banjaluka.

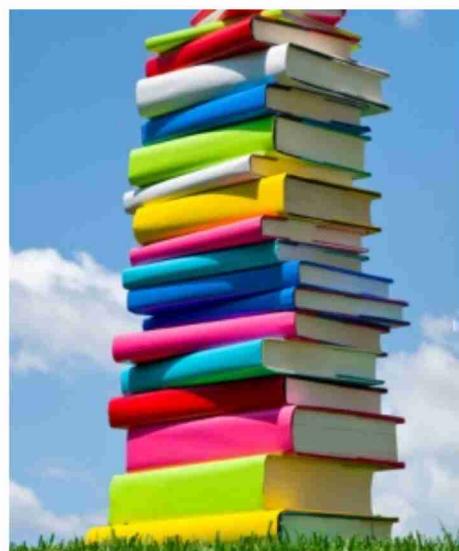
Posjeta učenika Medicinske škole Dobojske

Dana 22. oktobra 2014. godine u posjeti Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka su bili učenici Medicinske škole Dobojske, u cilju upoznavanja sa organizacijom i načinom rada u najvećoj zdravstvenoj ustanovi u Republici Srpskoj. Tom prilikom su obišli Kliniku za unutrašnje bolesti, Kliniku za neurologiju i Kliniku za infektivne bolesti. Oko sto učenika srednje medicinske škole opštег smjera su dva sata proveli u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka. Učenici su bili zadovoljni onim što im je prezentovano, te sa impresijama nakon dva sata obilaska napustili Univerzitetsku bolnicu Klinički centar Banjaluka.

Posjeta učenika JU Poljoprivredne i medicinske škole Brčko distrikt druga grupa

Dana, 20. novembra 2014. godine Univerzitetsku bolnicu Klinički centar Banjaluka posjetilo je devedeset učenika JU Poljoprivredne i medicinske škole Brčko distrikta. Učenici drugog razreda, smjera farmaceutski tehničari, medicinski tehničari i laboratorijski-sanitarni tehničari su posjetili Kliniku za unutrašnje bolesti, Zavod za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za medicinsko snabdijevanje, te se upoznali sa načinom rada najveće zdravstvene ustanove u Republici Srpskoj. Učenici su bili zadovoljni onim što im je prezentovano, te sa impresijama napustili Univerzitetsku bolnicu Klinički centar Banjaluka.

prof. dr Dragan Mašulović, direktor Centra za radiologiju i magnetnu rezonancu Kliničkog centra Srbije posjetio Zavod za kliničku radiologiju

Dana, 24. oktobra 2014. godine Zavod za kliničku radiologiju posjetio je prof. dr Dragan Mašulović, direktor Centra za radiologiju i magnetnu rezonancu Kliničkog centra Srbije. Cilj posjete je bio obilazak Zavoda za kliničku radiologiju, detaljnije upoznavanje sa načinom i sistemom rada, kao i sa medicinskom opremom sa kojom ova organizaciona jedinica raspolaze. Poznato je da već duži vremenski period postoji dobra saradnja između ove dvije ustanove, u smislu razmjenjivanja iskustva, edukacije mladih kadrova kako bi na vrijeme bili uključeni u sistem svakodnevnog rada.

doc. dr Sanja Veger-Bobić, načelnik Klinike za radiologiju Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu posjetila Zavod za kliničku radiologiju

Dana, 14. novembra 2014. godine Zavod za kliničku radiologiju je posjetila doc. dr Sanja Veger-Bobić, načelnik Klinike za radiologiju Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu zajedno sa svojim glavnim tehničarom, kako bi zajedno sa našim ljekarima i ostalim medicinskim osobljem uradili jedan novi pregled koji se do sada nije radio u našem Zavodu, a zove se MR-urografija. Pregled ovog tipa je veoma bitan kod urogenitalnih oboljenja, naročito kod najmlađih pacijenata jer na taj način izbjegavamo Jonizirajuće zračenje koje može biti štetno za djecu u razvoju. Doc. dr Sanja Veger-Bobić se bavi pedijatrijskom radiologijom, a planirano je da u našem Zavodu za kliničku radiologiju ova vrsta pregleda bude rutina.

Слава Клинике за плућне болести

Дана 14. новембра 2014. године, запослени Клинике за плућне болести Универзитетске болнице Клинички центар Бања Лука прославили су Славу Клинике Св. Козма и Дамјан. Свечаном ручку који је одржан у ресторану „Угоститељске школе“ у Бањалуци присуствовали су радници Клинике за плућне болести, чланови Удруженja пнеумофизиолога Републике Српске, начелници и главне сестре клиника, завода и служби из Универзитетске болнице Клинички центар Бања Лука, те бројни пријатељи и гости.

Korisne informacije iz svijeta informatike

Ovaj članak opisuje prečice na tastaturi koje možete da koristite da biste na olakšan način dovršili zadatke u sistemu Windows.

Tasterske kombinacije za programe u operativnom sistemu Windows

- CTRL+C: Kopiranje
- CTRL+X: Isjecanje
- CTRL+V: Lijepljenje
- CTRL+Z: Opozivanje radnje
- CTRL+B: Podebljano
- CTRL+U: Podvlačenje
- CTRL+I : Kurziv

1. Primjer kopiranje teksta u Word-u:

1. Selektujete tekst koji želite da iskopirate

Ovaj članak opisuje prečice na tastaturi koje možete da koristite da biste dovršili zadatke u sistemu Windows

2. Kopirate tekst

CTRL+C

3. Lijepite tekstu

CTRL+V

2. Primjer isjecanje (prebacivanje) teksta u Word-u:

1. Selektujete tekst koji želite isjeći

Ovaj članak opisuje prečice na tastaturi koje možete da koristite da biste dovršili zadatke u sistemu Windows

2. Isjecite tekst

CTRL+X

3. Lijepite tekstu

CTRL+V

Donacija Klinici za ginekologiju i akušerstvo

Klinici za ginekologiju i akušerstvo Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka, kompanija DM drogerie markt je donirala novčani iznos od 3000,00 KM. Povodom otvaranja četvrte prodavnice dm-a u Banjaluci, ček je svećano uručen načelniku Klinike za ginekologiju i akušerstvo prim. dr Saši Saviću.

„Ovom donacijom kompanija DM je prepoznala važnost Klinike za ginekologiju i akušerstvo kao jedne od najvećih organizacionih jedinica u našoj ustanovi, te dala doprinos unaprijeđenju kvaliteta usluga. Donirani iznos ćemo iskoristiti za kupovinu bipolarnih elektroda sa portovima koji se koriste za minimalno invazivne procedure u endoskopskoj sali, te im se zahvaljujemo na doniranom iznosu“, rekao je načelnik Klinike za ginekologiju i akušerstvo prim. dr Saša Savić.

Posjeta Klinici za ginekologiju i akušerstvo

Dana, 1. novembra 2014. godine, Kliniku za ginekologiju i akušerstvo posjetili su predstavnici Hypo Alpe Adria Bank povodom obilježavanja Međunarodnog dana štednje. Tom prilikom, već tradicionalno jedanaestu godinu zaredom donirana su novčana sredstva u iznosu od 50,00 KM roditeljima djece koja su rođena 31. oktobra kada se i obilježava Međunarodni dan štednje. Roditeljima devetnaest mališana, trinaest dječaka i šest djevojčica, su uručeni pokloni, štedne knjižice sa novčanim pologom kao znakom pažnje naših gostiju.

Posjeta porodiljama povodom rođendana „EuroBlica“

Dana, 10. novembra 2014. godine Kliniku za ginekologiju i akušerstvo posjetila je ekipa „EuroBlica“ koja već tradicionalno povodom svog rođendana priprema prigodne poklone za novorođenčad koja su došla na svijet na rođendan „EuroBlica“, 8. novembra. Ove godine je obilježeno petnaest godina postojanja ove novinske redakcije, te su ovom prilikom posjetili jedanaest porodilja i sa njima podijelili njihovu radost u jednom od njihovih najvažnijih momenata u životu.

Usluge ZTC „Banja Vrućica“ na odgođeno plaćanje

Univerzitetska bolnica Klinički centar Banjaluka i Zdravstveno turistički centar „Banja Vrućica“ potpisali su Ugovor o korištenju usluga „Banje Vrućica“ za naše radnike. Ovim ugovorom za radnike Univerzitetske bolnice Klinički centar omogućen je boravak, zdravstvena rehabilitacija i liječenje, te korištenje wellness programa na odgođeno plaćanje.

Prema Ugovoru plaćanje se vrši u 6 do 8 jednakih mjesечnih rata, s tim da se prva rata u iznosu od 50 KM uplaćuje lično na blagajni hotela ili žiralno, a po dolasku u hotel predočiti dokaz o uplati navedenog iznosa. Ostali iznos se uplaćuje na ime obračunatih usluga, u jednakim mjesecnim ratama preko službe za obračun plata Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka.

USLUGE I CJENOVNIK

1. Bolnički dan (BOD), kardiovaskularni i reumatološki program, sadrži slijedeće uluge:

- pansion (hotelski smještaj i tri obroka, po potrebi dijetalna)
- specijalistički pregled
- EKG
- osnovna laboratorija, po potrebi
- mineralna kupka (kada ili bazen)
- tri fizikalne procedure (osim masaže, lasera i akupunkture)
- svakodnevni ljekarski nadzor i otpusno pismo

Cijena desetodnevног programa sa smještajem u dvokrevetnim sobama, ovisno o hotelu slještaja kao i terminu boravka, iznosi, kako slijedi :

1. Hoteli "Posavina" ili "Hercegovina", u mjesecima:

- januar, februar, mart i decembar.....494,00 KM
- april, maj, oktobar i novembar.....554,00 KM
- juni, juli, avgust i septembar.....654,00 KM

2. Hotel "Srbija", u mjesecima:

- januar, februar, mart i decembar.....514,00 KM
- april, maj, oktobar i novembar.....574,00 KM
- juni, juli, avgust i septembar.....674,00 KM

3. Hotel „Kardial“, u mjesecima:

- januar, februar, mart i decembar.....854,00KM
- april, juli, avgust i novembar.....904,00KM
- maj, juni, septembar i oktobar.....1104,00KM

U cijenu aranžmana uračunati su i troškovi na ime prijave boravka i osiguranja.

2. Balneo terapija:

- pansion (hotelski smještaj i tri obroka, po potrebi dijetalna)
- ljekarski pregled
- mineralna kupka (kada ili bazen)

Cijena desetodnevног programa sa smještajem u dvokrevetnim sobama, ovisno o hotelu slještaja kao i terminu boravka, iznosi, kako slijedi:

1. Hotel "Posavina" ili "Hercegovina", u mjesecima:

- januar, februar, mart i decembar.....	424,00 KM
- april, maj, oktobar i novembar.....	464,00 KM
- juni, juli, avgust i septembar.....	544,00 KM

2. Hotel "Srbija", u mjesecima:

- januar, februar, mart i decembar.....	444,00 KM
- april, maj, oktobar i novembar.....	484,00 KM
- juni, juli, avgust i septembar.....	564,00 KM

3. Hotel „Kardial“, u mjesecima:

-januar, februar, mart i decembar.....	654,00KM
-april, juli, avgust i novembar.....	704,00KM
-maj, juni, septembar i oktobar.....	904,00KM

U cijenu aranžmana uračunati su i troškovi na ime prijave boravka, boravišne takse i osiguranja.

Zdravstveni programi (Bolnički dan i Balneo terapija) podrazumijevaju boravak u trajanju od minimalno 10 dana.

Za boravak u trajanju kraćem od 10 dana jedinična cijena programa se uvećava za 10%.

Za boravak od 15 dana, Davalac usluga odobrava 1 dan gratis.

3. Wellness programi, u dvokrevetnim sobama hotela Kardial, mogu biti prema jednom od navedenih programa, čiji se sadržaji i cijene definisu, kako slijedi:

1. Relaks vikend - start up:

- 2x polupansion (dvokrevetna soba)
- neograničeno korištenje bazena
- 2x korištenje fitness-sale
- 1x Kardial ili Oriental sauna

Cijena paketa, po osobi, iznosi .....169,00 KM

2. Relaks vikend - start up plus:

- 2x polupansion (dvokrevetna soba)
- neograničeno korištenje bazena
- 2x korištenje fitness-sale
- 1x Kardial ili Oriental sauna
- 1x "Stara banja" aroma masaža u trajanju od 30 min

Cijena paketa, po osobi, iznosi ..... 199,00 KM

3. Za vašu ljepotu

- 2x polupansion (dvokrevetna soba)
- neograničeno korištenje wellness bazena
- 1x Oriental sauna
- 1x piling tijela
- 1x manikir
- 1x "Stara Banja" aroma masaža u trajanju od 30 min
- 2x Fitness

Cijena paketa, po osobi, iznosi ..... 219,00 KM

4. Antistres vikend

- 2x polupansion (dvokrevetna soba)
- neograničeno korištenje zatvorenog bazena
- 2x korištenje fitness-sale
- 1x Kardial ili Oriental sauna
- 1x aroma masaža/njega stopala
- 1x holistička antistres masaža u trajanju od 50 min

Cijena paketa, po osobi, iznosi ..... 229,00 KM

5. Menadžerski paket

- 2x polupansion (dvokrevetna soba)
- lekarski pregled
- laboratorijske pretrage (ŠUK, trigliceridi, holesterol)
- EKG
- neograničeno korištenje bazena
- 2x korištenje fitness-sale
- 1x Kardial ili Oriental sauna
- 1x "Stara Banja" aroma masaža u trajanju od 30 min

Cijena paketa, po osobi, iznosi ..... 255,00 KM

6. Ti i ja (romantični vikend)

- 2x polupansion (dvokrevetna soba)
- neograničeno korištenje wellness bazena
- 2x korištenje fitness-sale
- 1x Čokoladni spa užitak u trajanju od 120 min, za 2 osobe

Cijena paketa, za dvije osobe, iznosi ..... 398,00 KM

Cijena paketa, za dvije osobe, iznosi ..... 398,00 KM

7. Za tijelo i duh, 5-dnevni aranžman

- 4x polupansion (dvokrevetna soba)
- neograničeno korištenje bazena
- 4x puta korištenje fitness-sale
- 1x Kardial ili Finska sauna
- 1x Oriental sauna
- 1x sportska parcialna masaža u trajanju od 30 min
- 1x "Stara banja" aroma masaža u trajanju od 30 min

Cijena paketa, po osobi, iznosi ..... 349,00 KM

8. Za tijelo i duh, 7-dnevni aranžman

- 6x polupansion (dvokrevetna soba)
- neograničeno korištenje bazena
- 6x korištenje fitness-sale
- 1x Oriental sauna
- 1x Kardial ili Finska sauna
- 1x sportska parcialna masaža u trajanju od 30 min
- 1x "Stara banja" aroma masaža u trajanju od 30 min
- 1x Čoko aroma spa masaža u trajanju od 40 min

Cijena paketa, po osobi, iznosi ..... 449,00 KM

9. Wellness aranžman "Za broj manje"

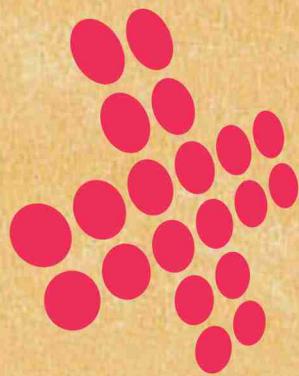
- 5x polupansion (dvokrevetna soba hotela „Kardial“)
- 5x fitness
- Program smanjenja tjelesne težine, smanjenje obima struka, provodi se sljedećim rasporedom:
  1. dan: kavitacija i limfna drenaža
  2. dan: Kardial sauna i tretman cellulita vakumom
  3. dan: tretman cellulita vakumom i limfna drenaža;
  4. dan: elektrostimulacija i limfna drenaža;
  5. dan: Kardial sauna i tretman cellulita vakumom
- Savjet nutricioniste;
- Dijetalna ishrana;
- Neograničeno korištenje wellness bazena

Cijena paketa, po osobi, iznosi ..... 599,00 KM

Dodatne doplate, po osobi:

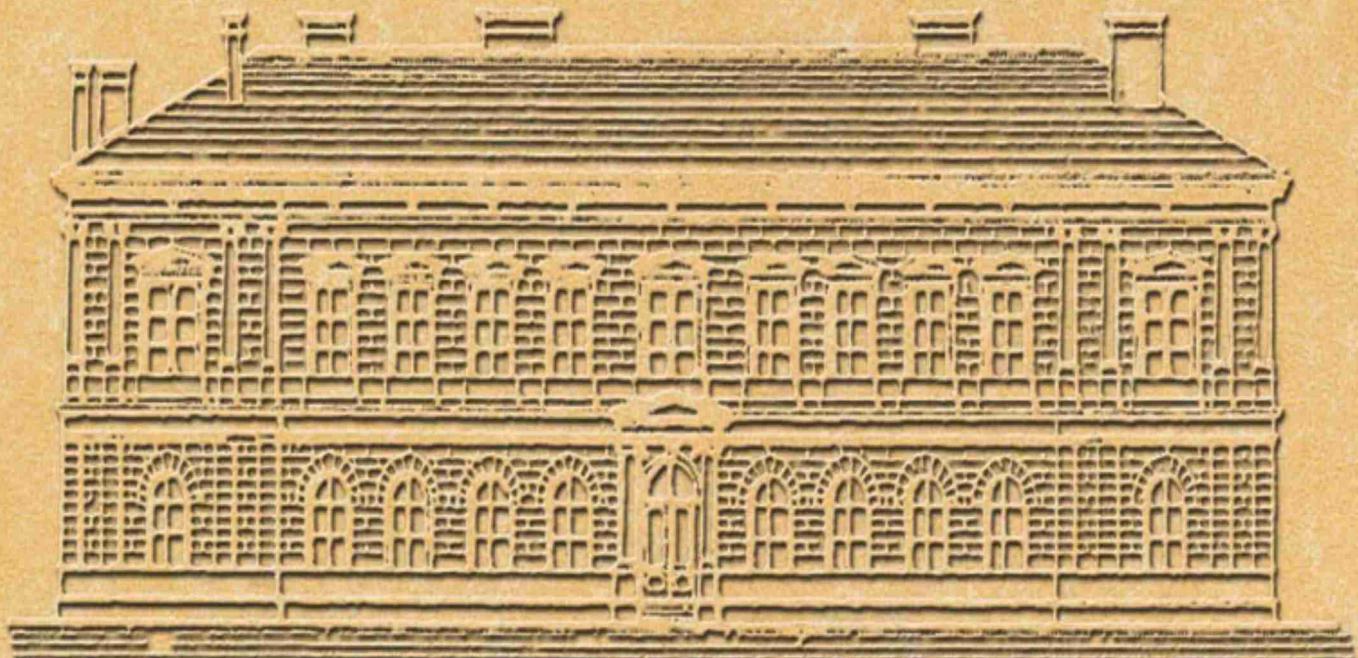
- prijava boravka..... 1,00 KM jednokratno
- boravišna taksa i osiguranje..... 1,80 KM dnevno
- apartman..... 20,00 KM na dan
- single use apartman..... 40,00 KM na dan

УНИВЕРЗИТЕТСКА БОЛНИЦА
клинички
центар Бања Лука

UNIVERSITY HOSPITAL CLINICAL CENTER BANJA LUKA

Republika Srpska, Bosna i Hercegovina
Ul. Dvanaest beba bb
78000 Banja Luka

tel: +387 51 342-100
tel/fax: +387 51 310-530

e-mail: info@kc-bl.com
web: www.kc-bl.com